

Szerkesztő: Radóhivatal
és nyomda: Bui Rez. Ferdinánd (József közlegény-ut) 4.
Telefon: 151. Szerkesztő: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Közlöny.
Kiadás a vállalat tulajdoni kladása és vállalat tulajdoni. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évtől: 4000. félre 2400, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár) Hirdetések tarifa szerint.

XLV. évfolyam, 273. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Vasárnap, 1930. november 30

Árleszállítás felé

Irla: **Domán Sándor**, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke

Az a kereskedő-mozgalom, mely má az üzletberek erőteljes leszállítására tör lándzsát és ennek érdekében a nyilvánosságra, ha kell, a törvényhozás hatalmi szavára is apellál, nem hasonlítható össze azokkal az egykori intézkedésekkel, amelyek a háboru alatt és után korlátozták az üzletbereket. Ma nem egy bizonyos fajta vagyomból kérik egy bizonyos osztály terhére támogatást, mások keresete számára. Az üzletberek leszállítási akciója csupán kiindulást jelent az egész gazdasági élet körülményeinek reális kiegyenlítésére, hogy a számlás egészséges gazdasági folyamata új lendületet nyerjen.

Az üzletbereknek országosan kell lejjebb szorítaniok, az üzleti és a magán-élet, egyéni és köz-terheivel egyetemben. S mivel nem irányul a mozgalom senki ellen, végeredményben mindenki javát kell egyórmán szolgálnia. Az mozgalom mindössze a tényeket számitolja le. Azt a tényt, hogy leszegényedtünk, hogy a világgazdasági zavarok hosszú időre lehetetlenné teszik a mi termelésünknek, a mi fogyasztásunknak a békebeli mívóra való emelését. Azt a tényt, hogy a tőkének és a munkának hosszú időre lehetetlenné vált a régi, békebeli értékre átszámított jövedelem elérése. Senkinek: sem magán, sem közügynek nem szabad; nem lehet a békebeli jövedelmiséggel, a békebeli életstandarddal számolnia. Arányosak és egyfőtán a kis számkorokzába kell visszavonulnunk. Takarékoskodnunk kell, hogy élni tudjunk és olcsón kell megélnünk. Addig nyújtózzunk, amíg a takarónk ér.

Am amíg az egyes termelési területeken kedvezményezések érvényesülhetnek, a bajok csak fokozódhatnak. Vámvédelem alatt a gyár hiába szab árakat: nem tudja eladni áruját a nem védett és gazdaságilag kimerült osztályok fogyasztó-tömegeinek. A békebeli szükségleteket tekintve, annak sem felét, sem harmadát, de talán az egytizedét sem. Mert hiányzik a kereseti lehetőségek békebelisége. A végén tehát a gyár a legszebb áralakulások mellett is tönkremegy. A reális nyereség — régi törvény — csak a nagy forgalom és a kis haszon elve mellett érhető el.

Józan megfontolással, idejében kell lemondani a kedvezményezettségek különlegeségeiről. Ezen az uton kell kiegyenlítést keresni a gazdasági élet egész vonalán a keresetek, a jövedelmek és az árak között. Kis költség: nagy forgalom. Nagy forgalom: általános munkalehetőség. Élet.

Nagy érdeke a háztulajdonosnak, hogy rendezett gazdasági viszonyok adjanak értéket ingatlanának. Az életképes kereskedelem biztosítja az üzletbért, a bérbeadót, a meglepetések ellen egyaránt. Az ingatlan-vagyon jövedelmének az ingó vagyonok kereseti lehetőségeihez kell alkalmazkodnia. Minden vagyonok legkonzervatívabb formájának, a háznak pedig különös életfeltétele a bérlok konzervatív kezelése. A fővonalak üres üzlethelyiségei, a régi, jó cégek bérfizetési nehézségei mind mind mementók az idővel való józan számolásra. Minden törekvés, mely ma olyan régi bevételeket akar állandósítani, amelyek rég túllépték a velük terhelt keresők kereseti lehetőségeinek arányos kereteit, — nyilatkozzék meg bármilyen oldalról — ugyanaz, mintha lát vána valaki saját maga alatt.

Meg kell kezdeni a valóságokhoz való ar.

Argetoianu: A pártok sajátmagukat ítélték halálra

„A belpolitikai helyzet a jelenlegi formájában vigasztalan“ — Egyetlen megoldás a személyek kormánya — „Miután az uralkodó válsága megtörtént, véglegesen lezárult a kérdés“ — Nyilatkozat a királyról

Argetoianu kijelentését a király parancsának tekintik

Bucurestiből jelentik: Jelentette az *Aradi Közlöny*, hogy az ellenzéki politikusok kihallgatása során tegnapelőtt *Argetoianu* járult Ófelsége elé és erről a kihallgatásról az Unversul mai számában olyan nyilatkozat jelent meg, mely teljesen felbolygatta a főváros politikai életét. A nyilatkozatot Argetoianu adta, akinek szenzációs megállapításai a következőképpen hangzanak:

— A belpolitikai helyzet jelenlegi formájában vigasztalan. Új erők születtek a politikai életben és ezek megpeccsítették a régi pártpolitikai csoportosulások sorsát.

A pártok saját magukat ítélték halálra, a fejlődés ritmusából új élet származik és ezt minden politikusnak tudomásul kell venni. A helyzet erkölcsi és fizikai fegyelmet követel mindenki részéről, minden párt álljon fegyvermentesen a király mellé és minden széttagoltságtól teljesen falanként tömörüljenek a trón körül. *En a magam részéről egyetlen megoldásnak a Személyek kormányát látom és nem hiszem, hogy más lehetőség volna a helyzet megoldására.*

Az uralkodót azonban nem szabad a nárt-politika harcaiba belevonni és nem szabad továbbra is az apró személyi kérdésekkel lefoglalni drága idejét. Személyét teljesen ki kell emelni a pártpolitikai harcok ütökzeteiből, nem lehet előterbe hozni minden jelentéktelen politikai eseménynél a király személyét, mert az ország és az uralkodó-család jóhírnevének árt, ha ez a helyzet továbbra is fennmarad.

Az újságíró itt félbeszakította a volt miniszter és megkérdezte, hogy vajon az uralkodó ház statutumainak megváltoztatásáról van-e szó. A miniszter erre a kérdésre a következőket válaszolta:

— Amikor a király hazatért és trónralépett, a következő helyzettel találta: a törvényesek kimondotta az uralkodó, illetve annakidején a trónörökös-pár választ, melyet nem a király kért, sőt annakidején tiltakozott a választ ellen, de miután azt a legmagasabb bírót fórum mondotta ki, nem tehetett ellene semmit. A trónörökös anyjának a felségessémet adományozta és a további intézkedésekre senki sem gondolt, mindenki viseli a következményeket és viseli a király is. Egy válasz lehet sajnálatos esemény, de nem lehet szabálytalan eseménynek tekinteni

annál is inkább, miután megtörtént és véglegesen lezárult a kérdés.

Argetoianu nyilatkozatát a politikai körök úgy tekintik, mintha az egyenesen a király parancsából történt volna, annál is inkább, miután az Unversulban jelent meg, amelynek igazgatója *Stelian Popescu*, aki nagy tekintélynek örvendő udvari körökben.

A főváros politikai körei ezt az intervjút nagy eseménynek előhírnökének tekintik és az a meggyőződés jeggecesedett ki, hogy

a kormány napjai meg vannak számálva.

A válság megoldásának előterében a nyilatkozó Argetoianu, mint homo regius áll.

Lemondott Ausztria kormánya

Az új kormány megalakulásáig Vaugoin vezeli tovább az ügyeket — Miklász elnök dr. Ender tartományfőnököt bizta meg a kormányalakítással

Bécsből jelentik: A Vaugoin-kormány ma délután benyújtotta lemondását. A köztársasági elnök arra kérte a miniszterelnököt, hogy az új kormány megalakításáig vezesse tovább a kabinet ügyeit. A keresztényszocialista párt holnap délelőtt plenáris ülést tart, hogy az új kormány összeállítását megvitassa. A köztársasági elnöke ma táviratilag magához rendelte dr. Ender tartományfőnököt, hogy megbizta a kormányalakítással.

Dr. Ender ma délután hat órakor megérkezett Bécsbe, nyomban jelentkezett Miklász köztársasági elnöknel és elfogadta a kabinetalakításra vonatkozó megbízatását. A deignált miniszterelnök már ma este meg is kezdte kormány-megalakításra vonatkozó tanácskozásait. Ender 1875-ben született, a vorarlbergi Altrachtban és 1918. óta Vorarlberg tartományi főnöke. A deignált miniszterelnök Bregenzben lakik, foglalkozására nézve ügyvéd és az alkotmányozó nemzetgyűlésnek is tagja volt.

kalkulálás gazdasági mozgalmát az egész vonalon. Az ingatlan értéke egyre csökken, mert nincs pénz, nincs tőkésíthető kereset-felesleg. A bérlok pedig egyre szűkebbre kénytelenek szorítani az amogy is mecsappant keresetüknek a bérre fordítható részét. A házak tőkésértékének kisébbedése egyben haszonhozásuk csökkenését is jelzi; ennek ki kell fejeződnie a bérlezadékok nivellációs folyamatában is. Minden közhasználati cikk csakis annyit ér, amennyit érte a kereslet megadni tud. Az üzlet sem lehet kivétel ez alól a szabály alól. És ősi igazság, hogy többet ér a ma még eleven olcsó bérlő, mint a magas bérék és ezeknek kísérő-jelenségeik között halálra ítélt kereskedelem után üresen maradó helyiségekben való, késői csodálkozás.

Az Aradi Kereskedelmi Testület, örömmel

látja, hogy nemcsak a nagyközönség kiser teljes rokonszenvvel ezt a mozgalmat, amely ha a kereskedők önmentő akciója is pusztulásra ítélségük utolsó órájában, mégis mindenekfelett a fogyasztó közönség legszélesebb rétegeinek az érdekét, az élet általános megkönnyebbítését szolgálja, hanem teljes megértéssel fogadják a háztulajdonosok is, józanul felismerve a köz érdekében a saját egyedül lehetséges magánérdeküket is. És épen ezért meg vagyok győződve arról, hogy minden vitás esetben a leghamarosabban létrejöm a szemben álló felek között az a megegyezés, amely megfelel a viszonyok parancsának és nem lesz szükség arra, hogy az Aradi Kereskedelmi Testület a maga és az országos szervezetek teljes erkölcsi sullyával álljon ki tagjainak megvédésére.

Aradváros nyugdíjasainak segélyezési ügye ismét elfolódott

A költségvetés kimerült, a város nem adhat segélyt — Utólag akar dr. Lutai polgármester 400 ezer lejt felvenni a költségvetésbe — Ideiglenesen csak faszegélyt kapnak a nyugdíjasok

A permanens-bizottság ma tárgyalta harmadizben a városi nyugdíjasok ügyét. Az *Aradi Közlöny* tegnapi számában már részletesen jelentettük, hogy a város nem hajlandó ugyan nyugdíjfelemlésről tárgyalni, ezzel szemben nem zárkózik el attól, hogy nyugdíjasait segélyben részesítse. A segélyezés mikéntje felől folyt a vita a permanens-bizottságban és ez a vita sajnos, ismét az égetően sürgős ügy elodázásával végződött, amennyiben a permanens-bizottság nem tudott módot találni arra, hogy a segélyeket azonnal folyósítsa. A mai ülésen az a végleges álláspont alakult ki, hogy a *tályó évi költségvetés már annyira kimerült, hogy a segélyezéshez szükséges összeget a város nem tudja előteremteni*, itt csak arról lehet szó, hogy a jövő évi költségvetésben egy négyszáz-ezer lejes tételt állítanak be a városi nyugdíjasok felsegélyezésére.

A permanens-bizottság határozata az, hogy dr. Lutai Cornel polgármester a városi tanács december harmadiki ülésén felhatalmazást kér majd, hogy a jövő évi költségvetés jóváhagyását intéző közigazgatási bizottságnak javaslatot terjesszen elő, hogy utólagosan egy

négyszáz-ezer lejes tételt állítsanak be a városi nyugdíjasok segélyezésére.

Amennyiben a jóváhagyó-bizottság a tétel beállítását javasolja majd az aradi tanácsnak, úgy a nyugdíjasok segélyezése nem ütközik akadályba. Ha azonban a jóváhagyó-bizottság nem fogadná el a polgármester javaslatát, úgy a város a költségvetésben szereplő póthitel-tételekből fogja kiutalni a segélyt. A nyugdíjasokra nézve csupán az a szomorú, hogy a várva-várt segély éppen most marad el, amikor arra a legnagyobb szükség van.

Hogy azonban a város mégis enyhítsen valamit a nyugdíjasok helyzetén, a permanens-bizottság elhatározta, hogy az elmúlt esztendőkhöz hasonlóan

az idén is tűzfűtőt fog kiutalni a nyugdíjasoknak.

Elsősorban azok a nyugdíjasok részesülnek faszegélyben, akiknek a nyugdíja ezer lejen alul van. A kik a jelentkezés idején jövedelmüket nem vallották be, azok faszegélyben sem részesülnek mindaddig, míg be nem igazolják, hogy rendes havi jövedelmük nem mulja felül az ezer lejt. Valószínűnek látszik, hogy habár elfolódással, de mégis elintéztést nyer majd a városi nyugdíjasok segélyezésének ügye, mert a tanács meg fogja adni a megbízást Lutai polgármesternek, aki viszont elég argumentummal rendelkezik ahhoz, hogy megérttesse a költségvetést jóváhagyó bizottsággal ennek a négyszáz-ezer lejes tételnek fontosságát és így legkésőbb január második felében gyakorlati kivitelre is kerül a nyugdíjsegélyezés ügye.

A háboru befejezése óta növekvőben van a hadseregek békelétszáma

Hogyan cáfolják meg a leszerelési akciókat — Minden állam fegyverkezik a központi hatalmakon kívül — A német hadügy-miniszter nyilatkozata

Berlinből jelentik: A Wolff-ügynökség főszerkesztője beszélgetést folytatott a leszerelés problémájáról dr. Broener birodalmi hadügy-miniszterrel, aki a következő érdekes nyilatkozatot adta:

— Tizenkét évvel azután, hogy ünnepélyesen aláírták azokat a szerződéseket, melyek a fegyverkezések korlátozását írják elő, a világ többet költ háborus felszerelésre. *A hadseregek békelétszáma a volt központi hatalmak hadseregeit leszámítva növekvőben van.* Felsorakoztatta azokat az adatokat, melyek azt mutatják, hogy nuképpen hajtotta végre Németország a leszerelést. Németország eddig hat millió fegyvert és karabélyt, 130 ezer gépfegyvert, 60

Az Ekcéma

Azok, akik szenvedtek ebben a kínos betegségben és éveken át türelmetlen viselkedéssel álltak ki, a Cadum kenőcs használatát után rövidesen visszanyerték álmukat és nyugalmukat. Ez a kenőcs beigazolta hatását azáltal, hogy ezer és ezer egyént gyógyított ki, akik régóta szenvedtek ekcémától, sömör-től, pörsestől, pattanástól, furunkulustól, kelevénytől, kiütéstől, eszakiütéstől, vérkeletéstől, aranyértől, viszketéstől, rüh-től, falyogástól, égési sebtől, csipéstől, kérgesedéstől, ugyszintén sebésülestől.

ezer ágyut, 15.700 repülőgépet, 27.700 repülőgép motort, 545 repülőgéphangárt és 30 léghajóhangárt áldozott fel a leszerelés érdekében. A nagyhatalmak azt mondták annakidején, hogy a leszerelést csak akkor lehet végrehajtani, ha Németországban az már megtörtént. Most, a mikor már ez is meg van, újabb ürügyekkel igyekeznek a hadsereg kiterjesztését és szaporítását indokolni. *A leszerelést a szó szoros értelmében szabotálják.*

Franciaország etöbb mint tizenkét esztendő óta titkos fegyverkezéssel vádolja Németországot, azonban a bizonyítékokkal adós maradt. Franciaország ebben a tekintetben denunciansok és besugók adataira támaszkodik.

Egzotikus vendégek Londonban

A brit birodalom hiübéresei, mint az angol főváros vendégei

Londonból jelentik: Könnyen megtörténhet a véletlenül Londonban időző idegenek, hogy valamelyik előkelő szalonban megfordul, hindukkal találkozók. Ma India van divatban Londonban.

Az indiai konferencia megnyitása alkalmával, a Lordok házában egy rakáson látható a közönség a leghíresebb maharadzákat. Szám szerint kereken tizen voltak és szépen sorjában ültek a király jobbán. És bárha nem voltak teljes díszben, hanem csak afféle félpárádében, nagyszámu kísérettel és nemzeti viseletbe öltözött feleségeikkel, mégis meszerü keleti pompát váruzóltak a konferencia termébe. Az egyetlen, aki közülük válogatott, drága díszben jelent meg, az alvéri maharadzsa volt. Aranybrokát ruha simult a testéhez, fején pedig zöld selyemből készült és remek gyémánt-boglárral díszített sokszegletű főveg díszített. Ruhája aranyból, fővege világos zöldjéből, titokzatosan és sötéten villogott elő, mondhatni fekete-kék, de egyébként finomvágású, és büszke arca. Valóban olyan volt, mintha az ezerögyécszaka meséjének egyik alakja elevenedett volna meg. Mellesleg, ez az alvéri maharadzsa egyike a brit birodalom legjobb póljátékosainak.

Egyébként az indiai fejedelmek mindegyike más-más típus. Az alvéri maharadzsa oldalán üszem a fiatal Bhopali nábob úr. Ez a lány, álmodozó arca, még félig gyerekember, több, mint egy millió alattvaló ura és ugyancsak kitünő póljátékos. A harmadik, a bikameri maharadzsa harcias kinézésű ur, akinek olyan óriási, szénfekete bajusza van, akár egy huszárörmesternek. Egyébként a Nyugat királya szép címet viseli és ő írta alá az indiai

fejedelmek nevében a már kevésbé szép versaillesi békeszerződést. A negyedikről, a navanageri maharadzsról senkinek híne, hogy indiai fejedelem. Egészen úgy fest, mint egy angol sportember. Unokaöccse, akinek Luloep a neve, híres cricket-játékos és mint ilyen, „Ranji” sportnéven, az egész brit birodalom sportközönségében népszerű. A legkeleesebb kinézésű két fejedelem a kashmíri és a patialai maharadzsa. A kashmíri maharadzsaának borotvált arca van, míg a patialai arcát éjjekete, tipikusan keleties szultánszakáll övezi. A kashmíri maharadzsa a leggazdagabb indiai fejedelem. Övé a világ legszebb smaragd-gyűjteménye és a díszruha, melyet a legutóbbi indiai ünnepeken viselt, kerek hatvan millió márkába került.

A szénfekete szakállu patialai maharadzsról egyébként Londonban a legfantasztikusabb hírek járnak. Jóllehet ő a hindu fejedelmi tanács elnöke és így a lefolyt konzekvenciának egyik legfontosabb alakja, kiszámítatlan csak egy nappal a birodalmi konferencia megnyitása előtt érkezett Londonba és úgy megérkezését, mint tartózkodását, mindhatni keleties misztikum fátyolozza. Alig látható és amint megmozdul, titkosrendőrök és testőrök egész serege veszi körül.

Londonban napok óta süttögtak róla mindenfelől és találgattak, míg most egy londoni újság eléggő fantasztikus magyarázatát adja a patialai maharadzsa nagy-nagy titkolódzásának. A hindu fejedelem állítólag egy volt maharadzsa-társa bosszujától fél. Kerek lusz esztendő ez a félelem. És mi a legérdekesebb, e mögött a félelem mögött, helyesen az egész történet mögött — a volt német császár alakja húzódik meg.

1909-ben, — írja az említett lap — amikor a német trónörökös Indiában időzött, a német kormány, Vilmos császár utasítására, megki-

sérelte, hogy néhány indiai fejedelmet Anglia ellen hangoljon, Egyiptomon keresztül próbálta meg a német kormány a maharadzskákat a maga számára megnyerni. Ennek a német kísérletezésnek volt is sikere és különösen a patialai maharadzsa birodalmával szomszédos maharadzst tette mindjobban angol-gyűlölővé a német befolyás. Végül azonban, minden kiderült és a németbarát maharadzst a patialai fejedelem sürgetésére, trónjától és birodalmától megfosztották. A trónjától megfosztott fejedelem bosszút esküdött a patialai kolléga fejére. Megesküdött, hogy nem fogja megölni, hanem meg fogja csonkítani. A patialai maharadzsa, hogy a bosszút elkerülje, rettegve buvik el annak a harminc szobának a labirintusában, amely a londoni Savoy-szállodába bérelt. Am kevésbé érdekesek a hindu fejedelmek Londonban időző asszonyai. Az alvéri maharadzsa és patialai maharadzsa feleségei fátyol mögé rejtik arcukat. Ha színházban megjelennek, úgy a páholy el van függönyözve és csak egy kis nyílás van a függönyön, a szemek számára. Ezeken a keskeny nyílásokon élvezik végig a szegény teremtesek az előadásokat.

Egészen különleges személyiség a hinduk között Aga Khan. Voltaképpen nem uralkodó-fejedelem, azonban nem pusztán óriási uradalmak és remek paloták ura, hanem mindezenek felül egyházi fejedelmek az iszlám mozlimeknek, egy mohamedán szektának, amelynek Afrikában, Középázsziában és Indiában sok millió híve van. Ez az egyházi föméltóság azonban nem gátolja Aga Khánt abban, hogy életvidám és elegáns ur legyen. Köztudomásu, hogy nemrég vett el egy szép, fiatal párisi nőt. És versenylovai ebben az esztendőben, a derbyt is beleszámítva, jóformán az összes angliai versenyt megnyerték. Mindezekért Aga khán Londonban épp olyan népszerű, mint a legismertebb labdarugó-játékos.

BUDAPESTEN

a Belváros szennázója

a „YORK“ nyakkendőszalon

Legújabb londoni és párizsi nyakkendőkülönlegességek.
IV., Váci-utca 16. Bejárat az udvarban

ASSZONYOM!

Egész évben át nem stoppol, ha leginkább a gyermeknek RACZ-

Tartós, elegáns, olcsó. **BUDAPEST,** IV., Kecskeméti-utca 6.

BOCU SEVER kormányzó madáracsicsérgés

A kenyér drágulásáról, Bratianu Vintilá-zenekísérete mellett nyilatkozik az Aradi Közlönynek

ról, a gazdasági bajokról és a jobb jövőről beszél a kormányzó — Hamisított költségvetés — Nemlétező milliók — Leleplezések a liberális pártról

„A logika azt mutatja, hogy nem lesz kormányváltás“

Sokféle szituációban csináltam már interjúkat, de őszintén bevallom, madáracsicsérgés, kőkodácsolás, kukorékolás és más egyéb madárhangok zenekísérete mellett még nem. Ez iránybani tapasztalataim ma délután kibővültek, amikor a Carierul egyesület kiállításán, galléros galambok, hatalmas pulykák, furcsa fajtyukok és kakasok közepette komoly politikai dolgokról, súlyos gazdasági problémákról és más effélékről beszélgettem Bocu Sever bánnal a kormányzóval. Valahogy éppen baronfi kiállításból indultunk ki, amikor az általános drágaság került szóba.

A király nem akar választást

A kormányzás a legerélyesebb akciót indítja meg a drágaság ellen — mondotta határozottan a kormányzó. — A közeli napokban erre vonatkozólag átiratot fogok intézni a különböző megyék és városok vezetéséhez, valamint az érdekévesítő vezetőséghez, a városoknak kell leszállítani a közszolgáltatási cikkek árát, villanyt, vizet és esetleg gázt. Minden vonalon meg kell indítani az akciót arra nézve, hogy a megélhetést olcsóbbá tegyék.

Felhívom a Kormányzó figyelmét arra, hogy a kormány éppen az ellenkezőjére készül: a kenyér megdrágítására.

Egyáltalában nem valószínű, hogy a kenyér drágulni fog. Nem ismerem pontosan a gabonatermelők helyzetének megjavítását célzó javaslatokat, de úgy képelem a dolgot,

hogy a gabonárakat minimalizálják, azonban ez nem idéz elő drágulást.

Szóba került az általános politika.

— Kormányzó Ur, mit jelentenek az egyes pártvezérek sorozatos királyi audienciái? Szó lehet választásokról, vagy kormányváltásról?

— Öfelsége többször hangzott, hogy nem akar választásokat. Aligha valószínű viszont, hogy más kormány a jelenlegi parlamenttel dolgozhat, tehát a logika azt mondja, hogy kormányváltás valószínűtlen. A kormány egyébként nem fél a választásoktól. Biztos, hogy többséget szerezne, az pedig nem aggasztja, hogy esetleg kisebb lesz a többség. A parlamenti élet ugy egészséges, ha megfélemlítő ellenék is van, amely tárgyilagos kritikát gyakorol. Azonban nem szabad, hogy elvigitassa a gyűlölet és hazaárulónak deklaráljon minden embert, aki a kormánypárt ellen áll.

Tehát a királyi audienciák célja...?

— Valószínűleg a belpolitikai élet normalizálása. Az első lépés már megtörtént, az egyes ellenzéki pártokat visszahívják a parlamentbe, hogy munkájukkal járuljanak hozzá az alkotó munkához. Öfelsége bizonyosan a gazdasági válság megoldását akarja keresztülvinni és e célból egy nevezőre akarja hozni az összes politikai pártokat. Mert ma a gazdasági problémák megoldása a legfontosabb. És a helyzet úgy alakul, hogy Öfelsége akciója teljes sikerrel fog járni.

gyülekezett és élvezettel hallgatta a kormányzó érdekes fejtegetéseit. Az egyes kijelentések után végigmorajlott a helyeslés és félfüllet hallottam, amint a hátam mögött megjegyezték:

— Minden megállapítása fején találja a szöveget.

A kormányzóság hatásköre

A következő kérdés a Kormányzóságok hatásköre volt, amely körül hónapok hosszú sora óta folyik a harc.

— Ezt a kérdést még nem rendezték, de hamarosan sor kerül erre is. Most már külön költségvetése lesz a kormányzóságnak és ez erősen megkönnyíti munkánkat. Őszintén megvallva, a helyzet kezdett már kissé furcsa lenni. A kormányzóság az akták egész tömegét intézte el, de alig volt alkalma produktív munkát végezni, mert hiányzott ehhez a megjelölt hatásköre. Még így ilyen kiállítás meg tudunk volna rendezni, mint ez itt, kellő alap hiányában. Most azonban rendbejön minden és megkezdődik a produktív munka. A kormányzóság azt a hivatást fogja betölteni, melyet eredetileg szántak neki és nem azt, amit egyes miniszterek akarnak.

— Kormányzó Ur, mikor lesz az egyes Kormányzók beiktatása, amely már körülbelül egy éve húzódik?

— Még most sem tudjuk biztosan. Maniá Gyula akart bennünket személyesen beiktatni, de hát akart tervezni, Isten végez...

Bocu Sever még kijelentette, hogy szívesen látja az aradi magyar sajtót a csütörtökönként tartandó sajtóteákon a Kormányzóság épületében, majd Popescu Miklós kamarai igazgatóval folytatta körútját a ketrecek között. Még hallottam, amint kijelentette, hogy rendkívül sajnálja, miszerint Popescu lemondott a kormányzóság mellett viselt állásáról, de egyben igazat is ad neki, mert sem hatáskör, sem pénz nem állott rendelkezésére, úgy, hogy végeredményben semmitsem tudott volna produkálni. Itt Aradon ellenben sokkal nagyobb tere van működésének.

Az interjú véget ért és őszintén sajnálom, hogy a magyar nyelv nem teszi lehetővé, hogy leírjam azt a zenekíséretet, amely mellett a beszélgetés lefolyt. Még futurista költeménynek hinné valaki. Bocu Sever kormányzó távozásakor bizonyos kétségek győztek. Amikor Bratianu Vintiláról beszél, szinte feltűnően fixirozott egy erősen berzenkedő és lármázó kakast. Nem tudom, célzás akart-e ez lenni... (—rosi.)

Miért váltak szükségessé az újabb adók

— Kegyelmes Uram, mi lesz Bratianu Vintilával?

— Semmi. A liberális-párt jelenlegi vezetője egy elvakult, öntény ember, és most is egyedül akar kormányra jutni és aki most eszem akar belátni, hogy az ő uralmuk tette tönkre az országot és juttatta ideig. Bratianu Vintila, aki szembeszállt magával Öfelségével is: az egyik fontos tényezője a király hazatérésének. Paradoxonnak hangzik, de így van. Mert ő volt az, aki a liberális-párttal együtt megdönteni igyekezett a régens tanács tekintélyét és heves támadásokat intézett a régens tanács tagjai ellen. A következménye az volt, hogy mindenki látta, miszerint egy erős kézre van szükség. Egy olyan férfira, aki bölcs belátással, de eréllyel veszi kezébe a kormányrudat és megmenti az országot a rávárakozó veszélyektől. És minden gondolat Karoly király felé szállt.

— Mi nehéz örökséget vettünk át — folytatta a kormányzó — de mindenben igyekeztünk megelégni feladatunknak. Hamisított költségvetések milliárdos feleslegeket mutatnak ki, ezen milliárdokból semmisen volt. Ezzel szemben adósságok egész tömege nehezédtek

az országra. És megkezdtek a fizetéseket. Nem mondom, hogy ma nincsen adósságunk, de fizetünk és ezzel megszüntettük az ország hitelét. Ezért váltak szükségessé az újabb és újabb adók, mert valahogy a ki kellett vezetni az országot a hinárból és más mód nem volt rá.

A kiállítás közönsége lassankint körénk

Iorga súlyos vádja a magyarság ellen

A munkások és a Magyar Párt — A professzor szerint a magyarok irredenták és ezért akarnak panaszaikkal a népszövetséghez fordulni — Az erdélyi zsidók cionisták és a Magyar Párthoz huznak

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén több felszólalás után Iorga Miklós professzor mondott feltűnést keltő beszédet, melyben a töle megszokott elfogultsággal nyilvánított véleményt a Magyar Pártról és az erdélyi zsidóságról. Beszéde általános feltűnést keltett és valószínű, hogy a Magyar Párt parlamenti képviselői legközelebb válaszolnak felszólalására. Iorga professzor egyébként a következőket mondotta:

— A romániai Magyar Pártot két direktíva vezeti. Az első szempont az volt, hogy a magyar munkásokat be szeretnék vonni a Magyar Párt kebelébe, azonban a magyar munkások látták, hogy a Magyar Párt vezető-

sége grófokból és egyéb arisztokratákból áll, így tehát távol tartották magukat ettől a párttól, mert nem akarták visszaidézni a régi feudális rendszert. A másik direktíva, amely a Magyar Párt vezetőit irányítja: az irredentizmus és emiatt állandóan azzal fenyegetik meg Romániát, hogy panaszaikkal a Népszövetséghez mennek. Ami a zsidókat illeti, — mondotta Iorga — én kétféle zsidót ismerek Romániában: a Kárpátokon innen és a Kárpátokon túli zsidókat. A Kárpátokon innen zsidók részben cionisták, de nagyrésze szívóson ragaszkodik a Magyar Párthoz, ahol nem is tartják őket magyaroknak.

BUNDÁT BUDAPESTEN

Fóka ... 295
Csikó ... 300
Pézsmahas 435
Pézsmahas 535
Perzsaláb 780
Perzsa... 1.600
Árak pengőben.

Rosenfeld

képesített szücsmeister
IX., Ráday-utca 14
Kérje képes árjegyzékemet!

Hüvösvölgyi Park Szanatorium

Budapest, I., Hidegkuti-ut 78.

Egész évben nyitva.

Napi ellátás Pengő 8-tól.

Üdülőknek, rekonvalescenceknek, bel- és nőgyógyászati betegeknek.

Kommunizálni akarják a parasztok a máramarosi zsidók üzleteit

Ujabb zavargások dúlják fel a máramarosi Zsöd község békéjét — Eddig harminchat zsidó család ablakait verték be és megrongálták az üzleteket

Ujabb zavargások dúlják fel a máramarosi Zsöd község békéjét — Eddig harminchat zsidó család ablakait verték be és megrongálták az üzleteket

eseményeknek a javináját indítja a felelőtlenség.

Jelentésünk szerint a máramarosmegyei Zsöd községben eddig ismeretlen zavargók 36 zsidó családot inzultáltak. A zsidó családok házáinak ablakait betörték és megrongálták az üzleteiket.

A parasztság ellátározta, hogy nem fizeti ki a zsidóktól vett árukat és követeli a zsidó kereskedőktől, hogy bocsássák rendelkezésükre ingyen, áruaktáiraikat. A Lupta mai számában erőlyesen követeli a belügyminiszter közbe lépését.

szinte. — Ma este utóllára: Első tavasz. A gyors egymásutánban sorra kerülő operettjudozságok leszorították mősorról a szezon legnagyobb sikerű slágerét, az Első tavaszt. A főszerepeket a ma esti utolsó előadásán is a darabot diadalra vivő együttes játsza. — Három estét lép fel Aradon Poór Lili, a legnagyobb erdélyi tragika. A Szent láng című drámauidonság premierjén lép fel háromnapos aradi vendégjátéka alkalmával először Poór Lili. A darab vezető szerepét, a tragikus sorsú repülőtest anyját fogja megjátszani a töle megszokott kivételes megjelenítő erővel. A repülőtest szerepében Fratta Géza lép fel. — Poór Lili és Janovics Jenő dr. együttes vendégfellépte az Első feleségben. Szerdán este az illusztris kolozsvári vendégek bucsújaként az Első feleség című angol vígjáték szerepel a műsoron. Csütörtökön: Huszáriogás, először. A színházi szezon új szenzációja a Huszáriogás című operettjudozság bemutatója lesz. A csütörtök estére műsorra tűzött premieren Agoston Baba játsza a primadonnaszerepet, a többi szerepekben Vincze Emmi, Kiss Mariska, Keleti Arpad, Felhő Ervin, Székely Bálint és Csúka József lépnek fel. — Jönnek a négerok.

Vadászkürt-étterem nem csinál reklámot, Nem hirdet! Jól főz és olcsón ad kosztot.

Helmy István képkiallítása nyitva dec. 2-ig.

Aradváros tisztviselőinek ügyét elnapolta a Semmitőszék

A temesvári revíziós bizottság hétfőn tárgyalja a város költségvetésének felelősségét — A nyugdíjas és tényleges tisztviselők követelésével

Mint jelentettük, a Legfelsőbb Semmitőszéknek ma kellett volna jogerős határozatot hozni az Aradváros és tisztviselői között felmerült peres ügyben. A tárgyalás megnyitása után Periteanu dr., Aradváros jogi képviselője a tárgyalás elnapojását kérte. A Semmitőszék eleget tett a kérelemnek és így az ügy nem került érdemleges tárgyalásra, hanem a Semmitőszék későbbi időpontban újabb határnapot tűz ki.

Itt írjuk meg, hogy a temesvári revíziós bizottság hétfőn fogja tárgyalni az 1922-től 1929-ig nyugdíjba került tisztviselők ügyét, akik a maguk számára ugyanazokat a pótlékokat követelik a várostól, mint a még aktívan dolgozó tisztviselők. Miután a jövő évi költségvetésbe a tisztviselőknél ez a követelés nincs fölveve, úgy a nyugdíjasok, mint a tényleges tisztviselők megfellebbezték a költségvetést és ezt a fellebbezést fogja tárgyalni hétfőn a revíziós bizottság.

Lapbetiltások Magyarországon

A belügyminiszter két lapot szüntetett meg — Indok: sértették az ország külpolitikai érdekeit

Budapestről jelentik: A belügyminiszterium ma Mózes Sándor kiadásában megjelenő „Kiskörösi Hírlap” című politikai hetilapot az ország belső rendjét és közbiztonságát veszélyeztető közlemények miatt betiltotta. Ugyanez a sors érte Vermes Ernő szerkesztésében

és kiadásában Csabán megjelenő „Alföld” című politikai napilapot is. A belügyminiszteri indoklás itt a Kiskörösi Hírlap betiltásul okot szolgáló indokok mellett még Magyarország külpolitikájának érdekeit sértő közlemények megjelentetését is említi.

Karácsonyra

legolcsóbban:

STRASSER

divatruházában vásárolhat, ezekben a Lutheránus templommal. Tekintse meg kirakataimat.

Enescu Budapesten hangversenyzett. A Hegedűjáték nemzetközi csillaga, Gheorghe Enescu, tegnap tartotta meg hangversenyét Budapesten, a Vigadó helyiségében. A fővárosi lapok sajnálattal állapítják meg, hogy a művészt félig üres terem fogadta. Az egyik pesti lap ezeket írja: — Fel sem tétélezhető a művelt pesti közönségről, hogy nemzeti animozitás tartotta volna vissza a hangversenyteremtől, hiszen minden művészethez értő ember tudja, hogy az igazi művészetben nemzetének legértékesebb tulajdonságai testesülnek meg, tehát nem olyan tulajdonságok, amelyek miatt egyik nemzet a másikat esetleg megvetheti, vagy gyűlölheti. A továbbiak során a legmesszebbmenő elismeréssel adózik Enescu briliáns technikájának és játék-konceptiójának.

Folyton növekedő közönség hallgatja a Kölcsény Egyesület magyar irodalomtörténeti előadásait. Kara Győző péntek esti előadásán, az Iparos Kultúrúzó termék minden ülőhelyét foglalták el a hallgatók, kik közt a különböző iskolák magyar tanulóifjúsága jelentékeny számban volt. Kara a Hunyadikak korának történelmi eseményeit világos összefüggésben elmondván, hatáson jellemezte azt a magas lendületet, mellyel Mátyás király korában a magyar művelődés nemcsak belekapcsolódott, hanem közre is hatott a humanizmusban és renaissanceban kiescsosodott európai kulturában. Hétfőn Kara folytatja a magyar közművelődés történetének az elbeszélést a mohácsi csata előtti és utáni idők eseményeivel. Ez az ellentétéssel teli kor, melyet a szépirodalmat olvasók Eötvös, Herczeg, P. Gulácsy Irén, Tabéry Géza történelmi regényeiből ismernek. Hétfőn is pont 6 órakor kezdődik a Kölcsény Egyesület népszerű irodalomtörténeti előadása, melyen mindenki ingyen vehet részt.

Máramarosszigetről jelentik: Még alig hangzott el az ítélet a borsai perben, még hajlékot sem találtak a borsai tüzkárosultak, a borsai zsidók még mindig a tűzvész borzalmas éjszakájának az emlékei alatt élnek és máris arról ad hírt a táviró, hogy

Máramarosban újabb antiszemita zavargások törtek ki.

A felizgatott kedélyek, ugylátszik még mindig nem ültek el, újabb Totuk és Danilák járják be a máramarosi hegyek között eldugott falvakat, újabb Berindei lelkészek tanítanak embereket a gyűlöletre és újabb kiszámíthatatlan

A siker jegyében folyt le az aradi Antialkoholista Klub első műsoros-estéje

Az aradi Antialkoholista Klub ma tartotta első műsoros estéjét a „Fratria” műkedvelő-kör közreműködésével. A Teozofus-Társaság helyiségét zsúfolásig megtöltő közönség szinte áhítatos csendben figyelte Csányi Mátyás „Kis román rapszódia” című művének előadását, melyet nagy tetszéssel fogadott. Murasan főmérnök megnyitó beszédének elhangzása után nagy sikert aratót tánc és énekszámok, kis szindarabok képezték a nívós, kellemes est programját, amelyet Gr. Pudilic ügyes bűvészmutatóványai fejeztek be. Szép sikerük volt: Friedmann Elzának a kis táncprimadonnának, Bárány Elza énekszámainak, V. Ghionca, Stankovics Elvira, Neubauer Erzsike és Spiegel Etuska táncainak. Az ötletes rendezésért Szabó Józsefet, Pudilicot és ifju Veres Antalt illeti elismerés. Műsor után reggelig tartó tánc következett.

Színház — Irodalom — Művészet

Az aradi Városi Színház műsora. Vasárnap délután 3 órakor: János vitéz, új betanulással. Agoston Babával a címszerepben, Küry Klárka vendégfelléptével. Mérsékelt helyárak. Délután 6 órakor: Egy lány, aki — mer. Vígjátékuidonság, Aradon másodsor. Mérsékelt helyárak. Este 9 órakor: Első tavasz. Rendes helyárak, B) bérlet. Hétfőn este: A Szent láng. Drámauidonság. Poór Lili vendégfelléptével, Aradon először. Rendes helyárak, C) bérlet. Kedden este: A Szent láng. Aradon másodsor. Poór Lili vendégfelléptével. A) bérlet, rendes helyárak. Szerdán este: Első feleség, vígjátékuidonság. Poór Lili és Janovics Jenő dr. együttes felléptével. Rendes helyárak, B) bérlet. Csütörtökön este: Huszáriogás, operettsláger, Aradon először. Rendes helyárak, C) bérlet. Pénteken este: Huszáriogás, operettsláger, Aradon másodsor. Rendes helyárak, A) bérlet. Szombaton délután 4 órakor: Lila test, sárga sapka. Mérsékelt helyárak mellett, Mikulás-ajándékozással. Este fél 9 órakor: Néger operettársulat vendégjátéka. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Lila test, sárga sapka. Délután 3 órakor: Huszáriogás. Délután 6 órakor: A néger társulat vendégjátéka. Este 9 órakor: A néger társulat vendégjátéka.

Az aradi színházi iroda közleményei. Ma délután János vitéz. Nagy érdeklődés előzi meg a János vitéz ma délután három órai kezdettel szírire kerülő reprizét. A darab címszerepét a bársonyos hangú Agoston Baba fogja alakítani, mint vendég Küry Klári is fellép. Az előadás mérsékelt helyáru. — Egy lány, aki mer... másodsor. Ma délután hat órai kezdettel ugyancsak mérsékelt helyárakkal az Egy lány, aki mer... kerül

Akik Budapestre utaznak, feltétlenül szálljanak a BELLEVUE pensióba

hol barátságos családi otthonot találnak. Zoltán-utca 8. Telefon: Aut. 140-88. A lap olvasói 10% engedményben részesülnek a hirdetés felmutatásakor.

10 Pengő

Minden

BUNDA ENGEL

vásárlásnál egy drb. ilyen szelvényt készpénz helyett elfogad

10 Pengő

képesített szücsmester

Budapest, VI., Nagymező ucca 8.

Minden bunda garanciával!!!

10 Pengő

Karácsonyfa-diszek és játékaruk viszonteladóknak **Birnfeld Simon** cégnél Szabadság-tér.

Bucu.
Dinied-zen
zenekar.
istentisz
vasz I
vari
ka In
mondj
lezése
m. kir
nak ha
kolánk
Egyet
Zenek
remül
nöje.
és N
nyel
tá: k
kisé
állá
Mair
szel
Dol
ala.
jes
ilo
ten
De
be
ve
G
m
K
O
h
m
lo
ve
B
n

cel

ndő
2.
(6b)

ite

egy

ilve
zen a
a jövő
menőte
gokat,

B PÉN-
YNI.

YES
jel-
y, 23,
5, 32,
9. Kö,
Amu,
ana F,
70,
79,
56,
98,
Rub,
114,
eges
1. 4,
Ely,
85t
Ra-
Le,
Ir,
ésü,
jeg,
pus,
86,
90,
18,
24

Budapest közneveltségi
gyógyintézete a
Vas-uccal

dr. Pajor-szanatórium

14 napi tartózkodásnál 50% vasuti kedvezmény. Prospektus! A magánklinikai osztályon a teljes ellátás napi díja 12 Pengő.

Ma száz éve született az első népkonyha megteremtője

Morgenstern-Bauer Lina emlékének

A tél óriási léptekkel közeleg és elkerülhetetlenül szükségessé válik mindenütt a népkonyhák felállítása, hol a munkanélküliek legalább meleg ételhez juthatnak.

Gyorsan élő korunkban senki sem gondol arra, mily nemes gondolkodás eredményeként született meg a népkonyhák intézménye, mennyi fáradságot és munkát okozott a nemes eszme megvalósítása egykor *Morgenstern-Bauer Linának*, aki 1866-ban alapította meg az első népkonyhát Berlinben, cselekedete az egész művelt világban feltűnésre és rövid időn belül dícséretreméltó utánpótlásra talált. Am nemcsak ezen a téren szerepelt uttörőként.

Ezután gyors egymásutánban újabb nemes-célú szociális intézményeket teremtett meg: az erkölcsileg züllött, büntetést szenvedett kiskorú leányok megmentésére alapított nőegyletet, háziipari és mezőgazdasági iskolát, a berlini *búziasszonyok egyesületét, élelmiszerek árdrágítása és hamisítása ellen, tudományos továbbképzőiskolát, fiatal nők részére, főzőiskolát, külön intézményt a hű cselédek megjutalmazására és segélyezésére és végül két orvossal egyetemben házi betegápoló-tanfolyamot nyitott. Amikor 75-ik születésnapja alkalmából gratuláltam neki, a következő választ kaptam:*

„Nagyrabecsült Asszonyom! Munkákörmöm sokoldalú igénybevétele miatt csak ma jutok hozzá rendkívül megörvendtető levelére válaszul, amelyben szívélyes szerencsekíváncsával nagyrabecsülésének ad kifejezést. Jószágságos érzülettel megmutatta, hogy szellemi rokonszenv között távolság nincsen és személynél ismeretség sem fontos. Örvidenek, ha az Ön életéről és működéséről közelebbit megtudhatnék. Szívélyesen üdvözlö az Ön: Bauer-Morgenstern Linája.“

Nemes szíve 1909. december 16-án szünt meg dobogni és a nagyműveltségű, jótékony, alkotó, fáradhatatlan asszony ravatala felett nemcsak szűkebb hazája, hanem az egész művelt világ gyászolt. Végtelen jószágát és nemes gondolkodását a „Népkonyha“ intézménye teszi halhatatlanná.

Schwartz Jánosné-Wachslér Gunda.

Hatékony, nem izgató, a Lysoform használata nőknek ajánlható

Laboratoriami vizsgálatok bebizonyították, hogy a Lysoform megöli a typhus, kolera és a difteritisz bacillusait néhány perc alatt.

AZ „intim toalett“ abszolút szükségességét minden modern nő igen jól ismeri. Valóban azt állítják a legkiválóbb specialisták, hogy a nők legkomolyabb zavarainak egy része, így a salpingo ovaritis vagy a pelvi peritonitis könnyen elkerülhető, ha előírt dozisu nem izgató fertőtlenítő szerrel naponta irrigálunk. Lysoform megöli a lapangó csatornákat a női nemi szervekben.

Ezek a társak támadják meg a nő legvitálisabb szerveit, amikop a test ellenállóképesége csökkent és épen annyira komoly, mint kellemetlen betegségeket okoznak.

Lysoformot szelében használják kórházak — a nők ezrek élnek vele, mert épen annyira hatékony, amennyire nem izgató. Amellett még illatosítva is van és ezzel szagtalanít.

Lysoform

Lysoform csakis eredeti üvegben kapható. Kimérve eladott készítmények hamisítványok.

Nagy fénnel iktatták be Pacha Agoston dr. püspököt

Erdély katolikus társadalmá teljes számban képviseltette magát a lélekemelő temesvári ünnepségeken — Pacha dr.: „Az egyéni érdekeket az Egyházba beengedni nem szabad!“

Temesvárról jelentik: Nagy ünnepségek közepezt iktatták be ma délelőtt Pacha Agoston dr. temesvári római katolikus megyéspüspököt hivatalába. A küldöttségek és delegátusok egész tömege sereglött Temesvárra, hogy kivége részét a püspök ünnepléséből és megjelentek a beiktatásón a hatóságok, valamint az egyes felekezetek képviselői is. A hatóságok részéről megjelent Bocu Sever bánati kormányzó, Maiorescu József dr vezértitkár és a többi hatóság feje, valamint az összes felekezetek vezetői. A Magyar Pártot báró Ambrózy Andor képviselte, egy nagy küldöttség élén. Ott voltak még a katolikus egyesületek és a missziós nővérek delegáltjai is. Arad katolikusága is külön küldöttséggel képviseltette magát és az aradi deputáció tagjai dr. Wild Endre volt rendfőnök, dr. Lakatos Ottó plébános, Somogyi Gusztáv, dr. Párecz Béla képviselő, Alföldy Pál vezérigazgató és Takácsy Sándor voltak.

Reggel kilenc órakor kezdődött meg a beiktatási ünnepség a székesegyház harangjainak zugása között. Pacha Agoston püspök *Waltner József* dr. püspöki irodavezető kíséretében érkezett meg a székesegyházhoz, ahol a káptalan élén *Blaskovits Ferenc* prelátus fogadta. A hívők sora között vonult be a püspöki bal-

dachinig Pacha Agoston, akinek érkezését kürt-szó jelezte. *Kaiser Lajos* prelátus felolvasta a kinevezésről szóló pápai bullát, majd *Blaskovits Ferenc* prelátus latin nyelven üdvözölte a püspököt, aki szép beszédben szintén latinul válaszolt.

A püspök a papi hivatásról beszélt és kifejtette, hogy a papnak gyengéden kell bánnia a gyermekekkel, gondoznia kell a szegényeket és türelmesnek kell lennie más felekezetekkel szemben. Az egyéni kérdéseket és érdekeket az egyházba engedni nem szabad. A beszéd után a megjelent száz pap a szertartásos kézcsókra vonult fel a püspökhöz. Utána ünnepi mise volt, amelynek végeztével a püspök rothán, német és magyar nyelven tartott beszédet a szószékről. Beszédében kijelentette, hogy a földi javak nem boldogítanak, a lelki-ekkel is kell törődni. A gyermekeket szülőik iránti szeretetre buzdította.

Az ünnepi Istentisztelet után Pacha Agoston a püspöki palotába vonult, ahol a különböző küldöttségek üdvözlését fogadta.

Jakabfy Elemér dr. tartalmas beszédben ismertette a régi csanádi egyházmegye történetét, valamint Szent Gellértét is, aki védőszen-
szentje a csanádi egyházmegyének.

Válaszában a püspök kijelentette, hogy 190 évvel ezelőtt költözött az egyházmegyei székhely Szegedről Temesvárra. Akkor Szent György volt az egyházkerület védőszentje. De a püspöknek jogában áll megváltoztatni a védőszentet és ezért Szent Gellértet választja, aki ezen a területen fejtett ki apostoli tevékenységet. Beszédét hatalmas éljenzéssel fogadták a küldöttségek.

A küldöttségek felvonulásával a beiktatási ünnepség végetért, miután a püspök nem akarta, hogy bankettet rendezzenek tiszteletére. A temesvári püspöki palotához az ország minden részéből tömegével érkeztek az üdvözlő táviratok.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: Fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. HA A CSA. SZÁR VISSZATÉR, Monumentális hangosfilm-dráma. Ramón Novarro-val a főszerepben, aki 6 gyönyörű dalt énekel el. A női főszerepet Dorothy Jordán játssza. Az előadások megkezdésekor az ajtókat bezárják.

SELECT: Ma utoljára. A SATÁN SZERETŐJE. Vígjáték. Főszerepben: Luciano Albertini, Trude Berliner és Fritz Kampers.

ELITE: Új műsor. PATT ÉS PATACHON BANKHÁZ. Ötletes vígjáték.

GRADISTE: Új műsor. BOTRÁNY. Társadalmi dráma. Főszerepben: Laura la Plante.

GAI: 4, 6 és 8 órakor. A VADNYUGAT FIA. Amerikai Wild-West dráma. Főszerepben: Tom Mix

Fél 12 órai MATINÉK műsora. CENTRAL: GYILKOS VAGYOK. SELECT: BOTRÁNY. ELITE: VADNYUGAT FIA.

Ragyogó nevek, ragyogó idők az aradi színház életében

A régi színházi dicsőség és a mostani színházi válság — Egy sikeres színházi év

Most, amikor az aradi színházat felett még az ég sötét és a nap is szomorú, felcsillan lelki szemem előtt egy régi, csillogó világ, melyre még most is oly élénken emlékszem. Mintha csak tegnap láttam volna, melyben akkor én is részt vettem, mert akkor még engem is vonzott a színpad ellenállhatatlan varázsa.

Ötvenhat év előtt, mikor a Mándoky és Bogyo társigazgatók vezetése alatt álló városi színházban kigyúlt a fény, a „kóhalomba” vídám élet költözött. A két igazgató maga is kiváló színész volt. Bogyo Alajos erőteljes, érces hangja mindig nagy hatást keltett. Mándoky Béla aradi ember volt. Itt élte le gyermek-éveit, az 1850-es években végezte iskoláit a minoriták vezetésével álló gimnáziumban. Már diák-korában lelkében hordozta a költészet és művészet iránt lángoló szeretet. Iskolatársai voltak: Csiky Gergely, Nachtnébel Ödön, Parocz György, Stanescu Imre Vazul, Balázs Máté, Biró Imre, Dobó László, Kéry Imre, Paguba Vazul, Kohányi Róbert, Szalay Károly, Avarffy Károly, akik később mind fontos állásokat töltöttek be és elsőrendű szerepet játszottak Arad társadalmi életében.

Ezek a lelkes diákok a minorita tanárok: Lidy, Darányi, Lakatos, Sujánszky és Krociska Szilárd vezetésével az irodalmi önképzőkört alapították és az év folyamán megírt irodalmi munkáikat minden év végén „Zsenge mutatók” címmel adták ki. Mándoky Béla már akkor is kitűnő szónok volt, később pedig a leglelkesebb, leghivatottabb színészek egyike lett. A lelkesebbnek és rajongásnak valóságos prototypja volt.

A szépmultu színészekből szervezett opera-, dráma-, vígjáték- és népszínmű-társulat kiválóbb tagjai voltak: Mándoky Béláné, Morzsai Emma, akinek gyönyörű, szívezzelő hangjuk volt, Komáromy Mariska, Enyváry Sarolta, Hunyadi Margit, Dekán Ferenc, Szombathelyi, Horváth és Horváthné, aki a jókedvet és a dalt képviselte, Foltényi és neje, Szabó Amália, korának legszebb és legkiválóbb művésznője, Dalnok Béni, a kiváló lírai énekes és neje, Konti Fanny, Toldy, Balla, Dózsa, a selemhajú és édeszájú Doránd Hermin, Zöldi, Lenkei, Caravetti, a jeles olasz énekes, Elchner Anna, Tóthlasy, Filipovics, Török és neje, Szakál Rózi, a fiatal, bájos színpadi jelenség, a szép Erdélyi Marietta, kiknek virágzó alakja mindenkit elbájolt, végül Krecsányi Sarolta. Hogy is énekelte és játszott ez az asszony! Mennyi báj, huncutság, tűz, temperamentum volt a szemében.

Ezenkívül az egész éven át állandó vendége volt a színháznak Buljovszky Lilla és Bignio Lajos. A nyári színidény alatt pedig hosszabb időn át itt vendégszerepelt a budapesti Nemzeti Színház tagjaiból alakult társulat, mely sorban adta elő Szigligeti Edének a magyarság életéből merített remek népszínműveit. Ezeket az előadásokat énekeltek azokat a szívből jövő és szívhez szóló magyar dalokat

A vendégszereplő társaság tagjai voltak: Blaha Lujza, Tamássy, Vizváry, Gabányi, Benedek, Szigligeti Terike, Komáromy Lajos, Sántha és Császárné. Az egész színidény alatt nap-nap után zsúfolta házak előtt folytak le az előadások és bizony gyakran megtörtént, hogy hely hiányában a közönség egy része kiszorult a színházból.

Ma mindez talán hihetetlennek hangzik, az emberek már nem is tudják elképzelni, hogy valamikor voltak még lelkes színházi előadások,

hogy a színházba tödült a közönség, hogy a színházgazdát nem fenyegette egyre a bukás réme. Pedig akkor még nem volt Színpártoló Egyesület, nem volt akkor arra szükség, mert volt a színházat gyámolító és pártoló lelkes közönség, művészi ambíció és minden este a közönség lelkes és zúgó tapsaitól visszhangzott a zsúfolásig tömött színház.

Csiky Károly.

Válóperes jelenet az aradi törvényszék folyosóján

Ballagi bácsi Katicához költözik...

A hetven éves öregember ötven évi házasság után, ifjúkori szerelme miatt válik feleségétől. — »Katica szegény lett — most már visszafogad.«

Ez a jelenet az aradi törvényszék folyosóján játszódott le Ballagi és Ballaginé között. Alapjában véve mindegy, hogy közelebről ki ez a Ballagi, mi a foglalkozása, számunkra csak annyi fontos, hogy Ballagi ur hamvas fejjel és hetvenedik életével a vállán válóper nyújtott be a felesége ellen. Odabenn a tárgyalóteremben egy másik válást tárgyal a törvényszék. Ezek a perek fülbegyónásszerűen szoktak lefolyni és így a folyosóra egy hang sem hallatszik ki. Annál inkább hallani Ballagi és Ballaginé tárgyalását, miután mind a ketten süketek. Tehát kezdődik:

Ballagi: (Tenyeréből csinál tölcserít a fülére.) Nem hallom...

Ballaginé: (Zsebkendőjét állandóan szája elé tartja, talán röstelli, hogy egyetlen foga sincs.) Pedig az úgy van, hogy aki válni akar az fizessen!

Ballagi: Hát én nem fizetek az istenfájat neki, elég fizetség volt az, hogy egy fél évszázadig magához láncoltam az életemet!

Ballaginé: Miért nem gondolta meg magát előbb?

Ballagi: Hát csak azért, mert nem akartam. De most akarok, válni akarok! Én nem bírom tovább, hogy a maga kutyája legyek és folyton csak a szitkozódásait hallgassam.

Ballaginé: Jesszuská! Hát én szidtam magat?...

Ballagi: Talán nem szidott?

Ballaginé: Bizony nem szidtam én! Csak aszontam, ne szemetelje tele a szobát, mert nem vagyok a cselédje, hogy állandóan maga után takarítsak.

Ballagi: Hát azt én nem is mondtam és most se mondom. Azért hát legjobb lesz, ha én megyek jobbra, maga meg balra.

Ballaginé: Na jó. És mi lesz a vagyonnal?

Ballagi: Milyen vagyonnal?

Ballaginé: Hát a butorokkal. Aztán van ott nekem ruhám is és arra szükség van.

Ballagi: Ha szüksége van rá, hát elviszi. Nekem nem kell. Micsináljak vele? Maga a butor is, meg a ruha is, meg minden, de én aztán többé nem leszek a magáé. Akármint mond a tekintetes törvényszék.

A tekintetes törvényszék most szökött be Ballaginét, hogy mi a véleménye a házasságról. Az öreg Ballagi előbb csak néz rá, mint aki nem érti az ügyet és nem tudja, hogy neki tulajdonképpen most miért kell itt életének egy igen kényes pontjáról beszélni. De aztán mégis így kezdi:

— Hát uram, én már kivénültem ebből, most új életet akarok kezdeni. Öregember nem vénember és hazudok, ha azt mondanám, hogy megvetem a szép lányokat. Husz éves voltam, amikor megnősültem, azóta bizony sok idő telt el és hát meguntam az asszonyt. Hát meguntam és most pontot rakok az asszonyt végére, mert nem türom tovább, hogy állandóan az én dögomba szököjenek.

— Gyerekek vannak?

— Hát vannak, vannak, két fiu meg egy

**Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet
teadélutánja ma,
folyó hó 30-ikán, vasárnap délután
5 órakor a Magyar Párt helyiségében,
Zrínyi-utca 8. sz. alatt.**

Az aradi magyarság Vörösmarty-ünnepé

Vörösmarty Mihály, a nagy magyar költő, százharminc évvel ezelőtt, 1800. december 1-én született Pusztanyéken. Ezt az irodalomtörténetre nevezetes évfordulót tartja meg hétfőn az aradi Magyar Párt, mikor is kultuszakosztálya szokásos hávi értekezletének ünnepi színezetűt ad. A Vörösmarty-ünnep a Magyar Párt helyiségében fog lefolyni este kilenc órai kezdettel és azon a tiz lejes ruhatáron kívül semmiféle belépődíj nem lesz. A kultuszakosztálynak ez az ülése éppen a Vörösmarty-ünnepre való tekintettel, teljesen nyilvános jellegű és arra nemcsak a szakosztály tagjait és azok családtagjait hívja meg és látja szívesen az elnökség, hanem Arad egész magyarságát is. Az ünnepély műsora a következő: 1. Elnöki megnyitó és beszámoló a köznevelődési szakosztály eddigi működéséről, valamint jövőre munkásságáról. Tartja: Papp Andor alelnök. 2. Vörösmarty Mihály: „Pétké.” Szavaltja: Feszler Bély. 3. Emlékezés Vörösmarty Mihályról. Elmondja: Dr. Somogyi Gyula ny. keresk. isk. igazgató. 4. Vörösmarty Mihály: „A vén cigány.” Szavaltja: Darvas Ernő színművész. 5. Szegő Nándor saját szerzeményű legújabb magyar dalait adja elő zongorán.

**Anyajegyek,
szemölcsök,
lencsék, foltok**
eltávolítása nyomtalanul, fájdalom nélkül.

Arhajak
végleges kiirtása.
Fenyegető
kopaszodás
elhárítása.

Dr. JUTASSY
KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

fennáll 38 éve
BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

**Pattanások,
mitesszerek,
elromlott
arcbőr**
megtisztítása.

Arckozmetika
örög, ráncos arck
fiatalítására.
Orrplasztika csunya
orrok szépítésére

Otthoni kezelésre vonatkozólag levélben díjtalanul és diszkréten adunk felvilágosítást.
Szereinket utánvéte/ küldjük.

**Női álmom válik valóra,
Ha az ajándék „Szigeti” karóra.**

14 karátos arany karóra

15 köves anker szerkezettel 38.— P.
egységáron. Olcsó, elegáns és pontos.
Ezekért a „Szigeti” márkájú finom-
művi karórákért 2 évi írásbeli
jótállást vállalunk.
Ugyanez 10 köves cylinder szerkezet-
tel 30.— P.

Szigeti Nándor és Fia

ékszer, arany, ezüstárnya
izléses, modern és olcsóbb,
mint bárhol.

BUDAPEST,

IV., Múzeum-körut 31.

A Nemzeti Múzeummal szemben.

Lipót Salvator főherceg „Poldi” néven film- szinész lett Hollywoodban

A nyakláncbotrány hőstét diadal-
tal fogadták a filmvárosban —
Hercegek és hercegnők sikere — Pola Negri hercegné akart lenni, nem sikerült;
bosszúból grófné lett

Van a világon még egy olyan város, ahol minden sarkon egy Greta Garbó, vagy a világ másik legszebb asszonya, avagy egy világhírű író, komponista áll? Amikor Lipót Salvator főherceg, — akit mint ismeretes, pár nappal ez előtt fölmentettek a híres Mária Terézia-nyaklánc-botrány ügyében — megérkezett Hollywoodba, óriási izgalom uralkodott a filmvilág magasabb régióiban. A főherceg alig győzött eleget tenni a sokféle meghívásnak. Elinor Glyn, a közismert író, aki emellett több millióval is rendelkezik, fényes ebédet adott az Ambassador Hotelben a főherceg tiszteletére, de előbb beható tanácskozásokat folytatott titkárával Lazarus Vladimir herceggel, hogy vajon nem-e fogja társadalmi tekintélyét devalválni ez a meghívás.

Erich von Stroheim, az osztrák fővárosban született mesterrendező férfi-estélyt adott a főherceg tiszteletére. Azt hitte volna az ember, hogy főpróbáról van szó, olyan előkészületek folytak a főherceg ünnepélyes fogadtatására. Az estélyen minden a legkitünőbb rendben folyt a spanyol etikett szabályai szerint, amikor azonban a vendégsereg már valamivel több pezsgőt fogyasztott el a kelleténél, a házigazda elrémülve konstataálta, hogy a főherceg egyik új barátjával, a konkurens Fox-filmvállalat vezérigazgatójával karonfogva sétál a kertben és még föl sem eszmélhetett, amikor a főherceg kezében lobogtatott egy szerződést, amely kötelezte a főherceget, hogy a Fox-film egyik filmjében epizód-szerepet játszik. Másnap a főherceg megjelent a filmvállalat szobájánál, akinek az volt a hivatása, hogy a szerepléshez néhány uniformist készítsen a főhercegnek. A mértékvetélnél a főherceg bement a nevére:

— Leopold Salvator főherceg.
— Így ez nagyon hosszú lesz — morogta magában a szabó, majd így folytatta:
— Több egyszerűbb lesz így: „Poldi.” — Aztán kedélyesen megveregette a főherceg vállát és mosolyogva folytatta munkáját.
— Na Poldikám, holnap aztán eljőjön próbára!
Az ifjú Trubeckoi herceg is szerencsét próbált Hollywoodban. Neki is szerencsése volt, mert megtetszett Pola Negrinek, aki az „Ej-

szaka virágai” című filmben partneréül választotta. A szerencsecsillag azonban nem sokáig ragyogott az ifjú Trubeckoi herceg feje fölött: Egyik önfeléd pillanatában indiszkréciót követett el, amiért a neves filmdiva nagyon megharagudott s így az ifjú Trubeckoi herceg márhólnapra kiesett a kegyekből. Pola Negri ugyan is mindenáron hercegné akart lenni és ezért az ifjú Trubeckoi hercegre pályázott, aki viszont nem volt hajlandó kötelnek állni. A filmdiva efeletti bosszúságában összeházasodott Dom-szka grófnál.

Hollywoodnak azonban meg van a maga hamisítatlan hercegnője is Natasa Galicine hercegnő személyében, aki Kinán keresztül menekült Oroszországból és Amerikában két esztendeig, mint mannequin dolgozott, amíg annyi pénzt takarított meg, hogy ő is fölvehette a küzdelmet Hollywoodban. Fairbanks, Barrymore és Volmoeller vetekedtek a ragyogó szépségű hercegnő kegyeiért. A hercegnő azonban mindvégig fonséges és megközelíthetetlen maradt,

**Csukamájolaj-
fogasztók!**
Pompás Ceres-
bor izé van a

PANGADUIN ELIXIRNEK,

mely a legjobb tokhal máj kivonatot, a csukamájolaj minden előnyével rendelkezik és négyszer olyan erős, mint az.

Ajándék: Elégséges, ha a **Georges Verglas** csernek Bucuresti, Str. Precupelii-Vechi No. 1. bélyeggel ellátott borítékban beküldi az **Aradi Közlöny**-ből ezen kövágott hirdetést, megjelölve olvasható írással az Ön nevét és címét, hogy részére díjmentesen és portómentesen egy üveg **Pangaduin Elixirt** küldhesünk.

azonban ennek dacára szép karriert futott be és ma ott áll Greta Garbo és Lillian Gish mellett. Saját háza, autója van és emellett igen tekintélyes vagyont szerzett.
Általában az utóbbi időben nagyon felvirradt a számkivetésben élő arisztokratáknak Hollywoodban. Nincs ma még egy olyan város a földön, ahol olyan sok hamisítatlan herceget, hőst és kalandort világhíthatta meg a Jupiter-lámpa.

Értesítés!

A Winternitz Jenő divatárüzlet

hétfőtől, dec. 1-től kezdve Népáruházzá alakult át

A Népáruház a viszonyoknak megfelelő árleszállítást tűzött ki céljául az egész vonalon. Készpénzért de olcsón. Ez nem jelszó, de áraink fogják bebizonyítani, hogy komoly tény. — Hogy lehet ilyen olcsón árusítani, fogják kérdezni. Azért:

1. mert direkt a gyárostól vásárolunk,
2. mert csak készpénzért vásárolunk és adunk,
3. mert csekély haszon mellett nagy forgalmat bonyolítottunk,
- 4-szer és végül, mert megértettük az idők szavát.

December elsőjétől legyen tehát olcsóság!

A Népáruház,

Minorita-palota.

Arad, 1930. nov. 30.

Az aradi baromfikiállítás ünnepélyes megnyitása

BOCU SEVER kormányzó elismerése — A díjakat vasárnap délután osztják ki

Az Astra-gyárral szemben áll az 1. Rošiori-érezd kaszárnyája, amelynek lovardájában a Carierul aradi baromfiteyésztő egyesület kiállítását megtartotta. Nem szükséges külön utmutató a kiállítási teremhez, mert az a bábeli hangzavar, ami onnan kiszűrődik, biztosabb minden irányjelzőnél. Furcsa hangversennyé vegyül egybe a kakasok kukorékolása, tyukok kotkodácsolása, galambok bugása, kacskák hápogása és ezernyi más hang, a legkülönbözőbb árnyalatokban. A boxok előtt pedig nagyszámu közönség gyönyörködik a valóban szép diszpeldányokban.

Ma reggel nyílt meg a kiállítás, amelynek elsőrangú rendezéséért az elismerés elsősorban a Carierul egyesület vezetőségét illeti meg, élén Babescu Elek ezredessel, valamint Popes-

cu Miklóst, a Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, aki hathatós támogatással igyekezett biztosítani a sikert. Délután öt óra tájban érkezett meg Aradra Bocu Sever bánai kormányzó családjával és Maiorescu kormányzósági vezetőtitkárral, hogy a kiállítást megtekintse. A kormányzóval együtt érkeztek a kiállítás színhegyéhez Lázár Ágoston dr. megyei választmányi elnök, Lulai Corneli dr. polgármester, Moga Romul dr. rendörkvesztor, Botioc Elek dr. szenátor és Puticiu Pompil dr. prefektusi titkár. A temesvári vendégeket a Mezőgazdasági Kamara és a Carierul vezetősége fogadta. Borneas Gyula dr. képviselő, permanens-bizottsági tag a Mezőgazdasági Kamara nevében üdvözölte a kormányzót és megköszönte, hogy eleget tett a meghívásnak. Bocu Sever meleg szavakban válaszolt és kijelentette, hogy kötelességének tartotta Aradra jönni, hogy maga is lássa, milyen hasznos munkát fejtenek ki.

A kormányzó ezután megtekintette a hatóságok kíséretében a kiállítást és családjával együtt nagyobbarányu vásártételeket eszközölt.

Bocu Sever leánya csodaszép fajgalambokat vásárolt, a kormányzó pedig fajbaromfi-vásárlást eszközölt. Bocu Sever tüzetesen megtekintette a kiállítást és több ízben fejezte ki elismerését az egyesület vezetőségének, valamint a Mezőgazdasági Kamarának szép munkájáért. Körülbelül hat óráig tartózkodott Bocu Sever kormányzó a kiállításon, majd autóba ült és kíséretével együtt visszautazott Temesvárra, ahol este a tartalékos tisztek bankettjén kellett megjelennie.

Itt írjuk meg, hogy Bocu Sever a Mezőgazdasági Kamara vezetőinek kijelentette, miszerint a jövő év tavaszán nagyarányu állatkiállítást rendez Temesváron, amelyen nemcsak kormányzósága területéről, hanem az ország minden részéből érkeznek kiállítók.

A Carierul díjainak kiosztása holnap, vasárnap délután 4 órakor lesz ünnepélyes keretek között a kiállítás helyiségében. Tizenötödik, husz második és harminc harmadik díj, ezenkívül több oklevél kerül kiosztásra.

Nádor-Pensio Budapest, Nádor-ucca 24
Uri családi otthon, elsőrangú ellátás. Orvosi előírás szerint diétás koszt. Uccal szobák. Folyváltás Olcsó árak.

BÉLYEGET
Hiánytegyezkre olcsón csak
HORVAT A.
bélyegkeres edőnál
Budapest, VI. Wesselényi utca 2

H I R E K

Mi lesz még?

Reggel: nem reggelizünk...
Péksüteményt: nem veszünk...
Ebéd? Vacsora? mi más?:
kellemes, de rossz szokás!

Eddig húsz kilót fogytunk...
Az evésről leszoktunk.
Ami mondok, mind kevés, —
alapos a letörés...

Ruhátrunk, csupa lom,
négy éves a kalapom...
Semmi újat nem veszünk,
félre pénzt mégse teszünk!

Eresz alatt a fecske...
Soha színház-jegycske...
Egész vigán nyomorgunk, —
és csak EGY a nagy gondunk...

Ritka búza... ritka rozs...
jó Istenkém, aranyos,
nyiltan kérlek a jóra:
ADJ LEGALÁBB ADÓRA!

Urményi Baneth Ibi.

— Egy gazdálkodó tragédiája. Ma jelentés érkezett az aradi ügyészségre, amely szerint Siclován Grigorie, Zimbru községbeli 62 éves gazdálkodó kocsián Valea-mare községből Zimbrura igyekezett. A gazda ittas volt és utközben kocsiával belefordult egy vízzel telt árokba. Siclován belefutott az árokba és az arrajárók holtan találták meg.

— Amnesztia egy sikkasztással vádolt postamesternek. Ma hirdette ki az aradi törvényszék ítéletét. Grozescu Gyula, volt petristi postamester ügyében. Mint megírjuk, a volt postamestert sikkasztással vádolták, mert a hivatalos pénzből 64.000 lejt használt fel saját céljaira. A tegnapi tárgyalás alkalmával Grozescu azzal védekezett, hogy hat hónapig nem kapott fizetést és a pénz megélhetésre kellett. Az elvett összegre a fel nem vett fizetése szolgált fedezetül. A törvényszék ma kihirdette a döntést, amely szerint Grozescu ügye amnesztia alá esik.

Szines fehérnemű anyagok
és csipkék érkeztek

feltűnő olcsó árakban
Marioara Fischer fehérnemű
vállalat
Str. Brătianu 2. (Minorita-palota)

— Az aradi Román Nőegylet ma kitűnően sikerült tea-délután rendezett. A tea-délután a Városi kávéház emeleti termében tartották s azon a román társadalmi élet előkelőségei jelentek meg. A tiszta jóvedelmet az általános nyomor enyhítésére fordítják. A kitűnően sikerült délutánért a Nőegylet agilis vezetőségét illeti elismerés, amely fáradságot nem kímélve munkálkodott azon, hogy minél több gyűljön össze azok javára, akik a nélkülözéseinek kitéve, éheznek és nyomorognak.

Szövetek, bársonyok,
barchetek legjobban: **I. EISELENÉL**
Str. Motianu (Fortay-ucca) 2.
CREDITAGIA

— A vádtanács elutasította Orosz szobrászművész szabadlábra helyezési kérelmét. Az aradi törvényszék vádtanácsa ma Orosz János szobrászművész ügyével foglalkozott, aki — mint mai számunkban megírtuk — belekeveredett az emlékezetes Brüdermann-féle ékszerlopási ügybe. — Orosz szabadlábra helyezés iránti kérelmet adott be, azzal indokolva, hogy ártatlanul került bele az ügybe és ezért a budapesti rendőrség annak idején szabadlábra helyezte, ezenkívül pedig hat hónapja van vizsgálati fogságban. A vádtanács elutasította a kérelmet és kimondta, hogy mindaddig, amíg Budapestről az ügyet tisztázó akták meg nem érkeznek, Orosz vizsgálati fogságban marad.

Teljes értékű, tökéletes munkát csak az végezhet, akinek idegei rendben vannak, munkaképessége zavartalan. A reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanál nyomaltino erősíti az izmokat és idegeket.

Hidroplánok katasztrófái

A Do. X-en tűz ütött ki — Felrobbant a Savoia benzintartálya

Elisszabóából jelentik: Ma délután három órakor

a Do. X. vizirepülőgépen tűz ütött ki.

A tűz a gép balszárnyán keletkezett és jelentékeny kárt okozott. A benzintartályban sok benzín volt és csak kevésen mulott, hogy a

tartály föl nem robbant. A gép javítása két heti munkát igényel.

Madridból jelentik: Spanyolország fölött a Savoia hidroplán felszállása alkalmából légtölcserbe került. A benzintartály felrobbant. A telefonista meghalt, három közlegény súlyos sebekkel a kórházba került.

Nyomára jöttek a gyöngyösi kommunista-szervezetnek

Egerből jelentik: Még november elején Gyöngyösön kommunista plakátokkal ragasztották tele a várost. A rendőrség már akkor teljes apparátussal megindította a nyomozást, azonban mindeztideig nem sikerült a kommunista szervezkedés központjára akadni és vezetőiket sem tudták leleplezni.

A rendőrségnek azonban a napokban tudomására jutott, hogy a Gyöngyös melletti Nagyréde községben kommunista szervezkedés fo-

lyik. Ma aztán sikerült az ottani szervezetnek a nyomára jönni. Megállapítást nyert, hogy a szervezkedés a sejt-rendszer alapján folyt és hogy annak számai Gyöngyösre is kiterjednek. A mai nap folyamán hat személyt tartóztattak le, akiknek nevét azonban a nyomozás érdekében még nem hozták nyilvánosságra. A letartóztatottaknál nagymennyiségű kommunista röpiratot találtak. A nyomozás megiesztett erővel folyik.

Aradváros új uccanevsora és térképe

könyvtárakban már kaphatók!

— A pénzügyminiszter haragszik. Van is oka rá. Az ország mindenféle tele van adózatlan fekete-szesszel és az állam finansz-szervezete már 6 hónap óta semmit nem jelent. Nem úgy, ahogy Önök értik, hanem abban az értelemben, hogy nem tesznek jelentést semmiről a miniszter úrnak. Ugy tesznek, mintha mi sem történe... Nos, a miniszteri haragnak első következményeképpen repülnek a szeszgyárak mellé kirendelt szesz-ágensek, az ellenőrző közegek. Vége a gondtalan, békés, kellemes szunyókálásnak. Most repülnek, ez is valami. Ezzel szemben mit gondol a pénzügyminiszter úr: vajjon ezután kevesebb lesz a fekete-szész...? Ha az ellenőr urak nincsenek jelen? Azt hisszük, hogy a kérdés még azzal nem nyert elintézését, ha kirakja a gyárakból a — kanapét. De lehet, hogy igaz van az elgondolásnak és épen az ellenőrzés eddigi rendszerének radikális leépítése inti majd óvatosságra a feketeéseket... Itt készül valami; fiúk, jó lesz vigyázni...!

Olcsóságáról egyébként is elismert

Szénássi

divatárúháza visszavonásig

gyári áron árusít

Arad, volt Karolina-ucca sarkán.

— Eljegyzés. Pálffy Margit (Arad) és Németh József (Mexikó) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Belgrádban elítélt magyar kommunisták. Belgrádból jelentik: Az állami törvényszék ma kommunisták felett ítélezett. Egy magyar vádlottat — Horváth Károlyt — három évi, öt társát pedig 1-7 évi börtönbüntetésre ítélték.

A mai gazdasági viszonyok között fontos, hogy a hashajtó a jósága mellett, olcsó is legyen. A biztosan ható Artin dragée elsőrendű, árban pedig a legolcsóbb.

— Fontos ügyek szerepelnek a városi tanács december harmadiki közgyűlésén. Aradváros permanens bizottsága ma állította össze a december harmadiki tanácsülés tárgysorozatát. A tárgysorozat szerint a népszámlálási költségvetés jóváhagyása, a „Western” és „Klang” leadó-gépek beszerzése, a nyugdíjas-ügy, a verifikáló-bizottság és az adótelevizési bizottság megválasztása egy évre, Muresan és Dirlca tanácsosok kölcsön-ügye kerülnek napirendre.

AZ ESO ES A SZÉL KÁROS HATASAI ELLEN

az aróhórt egyedül a

KARPATI BENZO E CRÉM

védi meg, mely a legkiválóbb arc és kézápoló szer.

Készíti: Kárpáti János gyógyszerész

Csakis a lepőmbált és a KARPATI névvel ellátott doboz a valódi!

Ernst Sándor magyar népjóelőti minisztert megoperálták

Budapestről jelentik: Ernst Sándor népjóelőti és munkaügyi miniszter ma délben a Ferenc József-szanatóriumban sérvoperációnak vetette magát alá. A műtétet dr. Bartha Gábor sebész-főorvos, egyetemi magántanár végezte. Az operáció félkettőtől fél háromig tartott és kitűnően sikerült. A beteg a körülmények között jól érzi magát. Gyógyulása előreláthatólag 14 napig fog tartani és addig a kórház külön szobájában ápolják.

Saját készítményű és antik

Perzsaszőnyegek

Dr. Groszman Alfrédné

szővműhelyében Arad, Str. M. Nicolae 17. (Petőfi-u.)
Keleti szőnyegek szakszere javítása.

— Halálozás. Hosszu szenvedés után, özv. Dick Zsigmondné, mai nap délután 4 óra 20 perckor elhalálozott. temetése folyó évi december 1-én délután a Szabadság-tér 13. sz. házból.

Boros Jakabné, született Major Julia elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután lesz az izraelita temető halottasházából.

— Kétszer egy héten délután is tart hivatalos órá a város. Ma reggel 9 órakor nagyonfontos tanácskozás volt az aradi városházán, dr. Luta Cornel polgármester vezetésével. A tanácskozáson résztvettek az összes rezort-főnökök. A tanácskozás tárgyát a délutáni hivatalos órák bevezetése képezte. A közigazgatási törvény ugyanis előírja, hogy a városi tisztviselőnek legalább hét órát kell naponta dolgozni, viszont a mai beosztás mellett egy órával kevesebbet töltöttek hivatalukban a város tisztviselői. Az értekezlet úgy határozott, hogy december elsejétől kezdődően naponta reggel 8-tól délután 2-ig, kedden és pénteken azonban délután 4-től este 7-ig is lesznek hivatalos órák.

— Csehszlovákia költségvetése. Prágából jelentik: A képviselőház egy heti vita után elfogadta az 1931 évi államköltségvetési irányzatot, amely kereken 9839 millió cseh korona kiadás mellett, ötmillió cseh koronás aktivát tüntet föl.

Mielőtt hazulról elmegy, tegyen szájába egy Anacet pasztillát, hogy az időjárás kellemetlenségeitől mentesüljön. Egy fiola ára 37 lej.

— A Wizo tagjait értesítjük, hogy a rendes keddi előadást december hó 2-án nem a Zsidó Kulturházban, hanem a Fehér Kereszt nagytermében tartjuk meg ünnepélyes keretek között. Előadó: dr. Lewin, a híres külföldi író, kinek előadását feszült érdeklődéssel várja Aradváros zsidó társadalmi. Vendégeket úgy most, mint mindenkor szívesen látunk.

Katasztrófa egy budapesti tűz oltásánál

Egy tüzoltó halálos szerencsétlensége — Egy szerkocsi felszaladt a járdára

Budapestről jelentik: Ma délelőtt a Külső Jászberényi-uton lévő téglagyárból padlástűzet jeleztek. A tüzhozó a központi őrség vonult ki és amint az egyik szerelvény a kőbányai uton a Ganz-gyár előtt elrobogott, az egyik szerkocsi megcsuszott és főszaladt a járdára. Ez azonban nem ment simán és Molnár Ferenc 33 éves tüzoltó leesett a kocsiról. Az esés oly szerencsétlenül történt, hogy Molnár koponya-alapi törést szenvedett és még a helyszínen meghalt. A tüzet, amely csak kisebb padlástűz volt, hamarosan elfojtották.

Mikulás és karácsonyi bevásárlásai előtt tekintse meg

ELES L. kirakatát

és minden vételkötettség nélkül üzletét

Arad, Str. Brătianu sarok.
Közvetlenül olcsó árak.

— **Tojásvaluta.** Londonból jelentik: Mulatságos módon fogott ki Tonbridge Wells minden moztulajdonosa a londoni központi adóhivatalon. Angliában ugyanis nagyon magasak a mozgósítási adók és ezért a moztulajdonosok minden módot megpróbáltak arra, hogy az adókat valahogy lejjebb lehessen szállítani. A fentemlített városka mozisai egy szép napon arra ébredtek, hogy a londoni adóhivatal duplájára emelte fel az adókat. Összeültek és másnap nagy plakátokon hirdették, hogy ezentúl pénzért senki sem mehet moziba — csak tojásért. Minden gyermeknek egy tojást, a felnőttek a legolcsóbb helyen három tojást, minden jobb helyre pedig egy tojással többet kell hozni. Az így kapott tojásokkal lendületes kereskedésbe fogtak a tonbridgewellsi mozisok. Az adóhivatal pedig mindent megpróbált, hogy tojásvalutában számítsa át a bevételt, azonban ez nem sikerült és így három nap után kedvező megegyezést kötött a renitens mozisokkal.

Gramofonok és lemezajánlások rendkívül nagy választékban, legolcsóbban

HEGEDÜS cégnél Aradon.

— **Az Aradi Nyugdíjas Egyesület** hivatalos közleményei. Értesítjük mindazon nyugdíjasokat, akik a CFR igazgatósági palotájában veszik fel illetményeiket, hogy a kifizetések a közeli napokban meghirdetettnek. Egyben felhívjuk Fargas Ludovikot, Kosztelnik Andreit, Bíró Györgyöt, özv. Pécsi Józsefét, Szabó Sámuelét, Rieder Mátyást sürgősen jelenjenek meg egyesületi irodánkban, hogy a folyósítandó nyugdíjuk ügyében a szükséges felvilágosítást megadjuk, a nyugdíj-könyv száma és a felveendő összegek tárgyában. Az elnökség.

— **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő** egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a bétartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a **Ferenc József** viz számos féldoldali-hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. — A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Elfogott hamiskártyás.** Az aradi rendőrség ma elfogta **Camenita** György 33 éves mikelakai lakost, aki ismert hamiskártyás. **Camenita** György ma este hat órakor „itt a piros, hol a piros”-játékkal próbálta becsapni a hiszékeny embereket a Szabadság-téren. Az ügyeletes rendőr észrevette **Camenita** üzemeit s előállította a rendőrségre. — Megemlékeztünk arról, hogy az aradi állomáson ismeretlen tettes **Bakos Mária**tól ellopott 400 tojást. Az aradi rendőrség dícséri az a tény, hogy a tolvajt már el is fogták, **Aldea János**, 18 éves, Strada Trenului 122. szám alatti lakos személyében. — Az aradi rendőrségre ma csavargásért előállították **Catana János** muszkai lakost.

KUTNEWISKY

az ország vezető szőrméáruháza.
Csak legjobb minőség, utánozhatatlan kivitel
m é r s é k e l t á r a k
B u d a p e s t, I V., K r i s t ó f - t é r 6.

Potom pénzért árverezték el az aradi Mezőgazdák Tejüzemének felszerelését

Ma délután árverési hícnák szállták meg az aradi Mezőgazdák Tejüzemének helyiségeit. Megperdült a dob és a szépen felszerelt tejüzem potom áron gazdát cserélt. A sok árverező közül **Lengyel Gyula** váradi kereskedőnek sikerült egészen alacsony áron, — 70.500 lejért — a tejüzem berendezését megszereznie. Az elárverezett tejüzem a következő felszerelésből állott: egy nagy vaspénztár, egy nagy dinamó, egy írógép, két íróasztal, négy különböző tej- és vaj-gép, az összes hozzátartozó kellekekkel és husz különböző nagy-

ságu tejes kanna. Mindezeket egy tömegben a váradi kereskedő vette meg. Az aradi Mezőgazdák Tejüzeme az utóbbi időben a súlyos gazdasági válság következtében fizetési nehézségek közé jutott, úgy, hogy mindenfelől megrohanták a hitelezők. **Ma nyújtotta be az egyik hitelező 1210 lejes követelése fejében a csődkérvényt az aradi törvényszék csődbíróságához is a tejüzem ellen.** Az üzem 60.000 lej adóval volt hátralekban és ennek fejében árverezték el. A Mezőgazdák Tejüzemének ezenkívül még tíz hitelezője vár kielégítésre. Az üzem passzívájának összege 600.000 lej.

Szovjetbankjegyet hamisított a szovjet

Azzal fizetik ki az oroszországi tartozásokat. **New-Yorkból jelentik:** A rendőrséghez ma följelentés érkezett, hogy példátlanul jól sikerült hamis szovjet-bankjegyek kerültek forgalomba. Megállapítást nyert, hogy több azonos számú bankjegy van forgalomban és a hamisítványt lehetetlenség megkülönböztetni az eredetitől. Az a gyamu is fölmerült, hogy maga

a szovjet hamisította a bankjegyeket, pár nappal ezelőtt ugyanis híre járt annak, hogy a szovjet egy és ugyanazon szériát viselő bankjegyet százas példányban hoz forgalomba és ezzel a hamis pénzzel fizeti tartozásait, de másrésről ezzel akarja elősegíteni a dumping hatását is.

Bélyeg- és Hányjegyzék szerint

LICHTMANN

Budapest, IV., Apollón-tér 5. — Magyar speciálisok. Árjegyzék.

— **A szebbnél-szebb kirakatok** körül tett sétáink alkalmával, csodálkozással szemléltük a Színházi Versenybazar (volt Szabadság-tér) kirakatait, ahol a csodaszép babák, gyönyörű és szellemes játékok sokaságát izléses elrendezésben láttuk. A legkényesebb igényeket is kielégítik s amellet olyan olcsók, hogy mindenki könnyen vásárolhat.

Gyermekkoszik, gyermekszékek, játékaruk

rendkívüli nagy választékban, mélyen leszállított árban

HEGEDÜS cégnél Aradon.

— **Dr. Schemáriáhu Lewin** „Palesztina” előadása kedden este 9-kor a Fehér Kereszt nagytermében.

KERPEL könyvtár

havi bérlete 40 Lei

— **Az Aradi Zsidó Ifjusági Kulturkör** vezetősége és választmánya, ma, vasárnap délután 4 órakor, klub-helyiségében, fontos tárgyában ülést tart, erre való tekintettel kérjük a t. vezetőségi és választmányi tagok teljes számban való megjelenését. Elnökség.

— **Katonai okmányok felülvizsgálása.** A hadkiegészítő parancsnokság felhívja az 1888. évi születésűeket, hogy november 30-án, az 1887. évi születésűek december 1—2-ikán, valamint az 1886. évi születésűeket, hogy december 3—4-én jelentkezzenek az aradi rendőrkveszturán, katonai okmányaik felülvizsgálása céljából.

Kérje most megjelant

5 számú nagy árjegyzékünket

BUDAPESTI BÉLYEGTÖZSDE

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 7.
Alapítási év 1910.

— **Az aradi rendőrség forgalmi osztálya** közli, hogy december 9-én délután három órakor sofőr-vizsga lesz.

— **Bérczy Iona** táncitanító ugra tanít Lakása Strada Gojdu 3.

— **A Deutsche Rundfunk** e heti száma ismét változatos tartalommal jelent meg. A lap vezető helyen egy szenzációsan érdekes cikkkel közöl **Telefunkiana** címmel. Ezenkívül bőven beszámol a rádió-hét eseményeiről és teljes nemzetközi rádió-műsört közöl. A kitűnő német folyóirat folytatja **J. S. Fletscher** érdekesítő bűnügyi regényét.

— **Dr. Dohány** gyermekorvos bevezetett telefonja 540.

— **H. Sziklay Gizi** tánciskolájában december 1-én kezdők részére új tánckölon kezdődik.

— **A Borsszem Jankó** friss száma csupa szellemesség és szórakoztatás. Molnár Jenő remek humoru és szatiraju lapjának tartalma páratlanul élvezetesen dolgozta fel a hét eseményeit írásban és képban. Kiemelkedő közlemények: **Hegedüs Lóránt** visszaemlékezése **Jókai Mór** papucsáról, **Sándor Pál** beszél, Zeleis Budapest, Városcsajjelöltek kiállítása, Férfigyűlöző nők közt, **Vészi és Gömbös**, stb. A magas színvonalu, rendkívül szórakoztató élcslap egyes száma 15 lei.

EXQUISITE PENSIO

Budapest, IV., Piarista-utca 6.
Telefon: Aut. 885—89.

Elsőrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű kilátással a Gellért hegyre. A Dunakorzó mellett. Központi fűtés. Hűdeg-teleg folyóvíz.

FÁTH HARISNYA és keztyű BUDAPEST,

IV., Ferenciek-tere 2

Baromfi kiállítás Budapesten december 2-8.
 Ötven százalékos magyar és huszonöt
 százalékos román mérsékléssel.
 Aradi Lénvisélet: „Dácia” SÁNDOR FERENC hivatalos menéljegyirodája.

Asszonyok, Leányok!
 Gyorsan és pontosan elsajátítható
Varró és szabászat tanfolyam nyílt meg.
 Vidékiek bennlakók felvételnek gondos felügyelet
 mellett.
Probst Dezsőné Arad, Str. Eminescu 6. (Deák
 F.-u.) II. e., udvari feljárt.

Az első számbavétel

(Erdélyi Magyar Évkönyv, 1918—1929., I. évi, Szerkesztik Sulyok István dr. és Fritz László dr. Kolozsvár, Juventus kiadása.)

Nagy feladatot vállaltak magukra az Erdélyi Magyar Évkönyv koncepciózus szerkesztői, amidőn az új határok közé szakadt erdélyi magyarság egész politikai, társadalmi és kulturális birtokállományának számbavételét és összefoglaló helyzetjelentését tűzték ki rendszerezésként maguk elé. Alapos munkát, sokszoros gondosságot és speciális körültekintést igénylő, de mindenképpen nemes programjuk első elért étappeja az Erdélyi Magyar Évkönyv első kötete, mely gondos kiállításban a napokban hagyta el a sajtót.

Valóban a tizenkettedik órában indult meg a rendszeres számbavétel szükséges munkája. Nemcsak azért, hogy a szaktudósok adattára bővüljön egy újabb forrással, hanem főleg abból a szempontból, hogy „az erdélyi magyarságnak minél szélesebb rétegei áttekintést nyerjenek nemzeti életünk terjedelméről és mélységéről.” Hogy egyfelől öntudatosabbakká váljanak meglevő erőink, másfelől pedig „figyelm forduljon szervezetségünk hiányai felé.” A minden évre rendszeresen beígért értékes kiadvány első, uttörő kötete tizennygy fejezetet tartalmaz és a fejezetek mindenképp átfogó koncepcióban, a publicista lendületével és a statisztikus alaposságával ismerteti az erdélyi magyar nép-tömb egy-egy akció-területét, összetevő rétegeit és energia-forrásait: minden egyes fejezet egyben eleven történelmi perspektívát és világosan áttekinthető helyzetjelentést is ad az egyes intézmények társadalmi és kulturális mélységű összefüggéseiről. Így kerül első számbavételre az erdélyi magyarság lélekszáma és területi megoszlása, politikai szervezete, az egyházi szervezetek életének tíz éve, a magyar iskolaügyek tízéves erőfeszítése, nemzetközi kapcsolataink hálózata, az erdélyi magyar főiskolai hallgatóság, a magyar anyanyelvű erdélyi zsidóság, az erdélyi magyar könyv, az erdélyi magyarság társadalmi szervezete, a magyar telepések, a csikmezei Magánjavak, az Erdélyi Múzeum Egyesület tiz esztendejének eddigi és jelenlegi sorsa. Külön fejezet veszi számba azokat a kisebbségi magyarokat, kik az utódállamokon kívül szóródtak szét a nagyvilágban. Tíz év erdélyi történelmének drámai elevenregű naplója az Évkönyv naptárszerű „Kronológiája”, amely 1918. október 31-től kezdve izgalmasan érdekes dátumokban jegyzi fel, mi minden történt tíz év alatt Erdély magyarságával. A teljes kötetet Névmutató és külön Tartalomjegyzék fejezi be.

Örömmel üdvözzöljük a nemescélú vállalkozás első megnyilatkozását, az Évkönyv első kötetét, melynek minden fajtát-szerető erdélyi magyar könyvszerényében a helye. Reméljük, hogy az értékes munkájukkal jelentkező szerkesztők a következő kötetekben a közgazdasági és kulturális értékeink számbavételével fogják az első kötet politikai jellegének túlsúlyát kiegyensúlyozni. Ugyancsak érdeklődéssel várjuk az erdélyi magyar sajtó történelmi korszakának beígért külön Annálését. Hisszük, hogy a mindenkor tárgyilagosság továbbra is zsinórmértéke marad a számbavétel nagy munkájának, amely az Évkönyv szerkesztőivel az élen az erdélyi magyar élet alapvető nagy Enciklopédiájának körültekintő, gondos és igazságos megalkotásába kezdett. (J.)

Meghalt Bellachini, a királyok bűvésze

Huszmárkás aranyak a tojásban — A bűvész egy eltűntetett udvarlóval családi tragédiát akadályozott meg — I. Vilmos császár kedvence

Németország legnagyobb bűvésze, királyok és hercegek barátja, milliók kedvence, már nem él. A napokban halt meg, magas életkorban, Marburgban a nagy varázsló: Bellachini. Bellachini egyike volt az utóbbi évtizedek leghíresebb bűvészeinek és neves bűvészcsaládból származott. Hogy megkülönböztessék apjától, Bellachini II-nek nevezték, Bellachini kedvelt vendége volt egész Európa hercegi és királyi udvarainak. Fénykora idején valóságos kitudatés-eső hullott reá és bűvészetével még az udvari tanácsosi címet is megszerezte. Halála alkalmából érdekes egyes nagy sikereit feleleveníteni.

Az öreg I. Vilmos császár, aki nagy kedvelője volt a bűvészelőadásoknak, egyszer egy háziünnepélyre meghívta a fiatal Bellachinit. Ekkor mutatta be a bűvész az azóta híressé vált gyűrűjátékát, melyet annyian utánoztak. A bűvész tizenkét tányérnagyságu acélgyűrűt helyezett el az asztalon, melyek egymásra helyezve egy masszív egészet alkottak. Erről maga a császár is meggyőződött. Bellachini egyszerre felkapta a gyűrűket, megforgatta azokat a levegőben és mire a szemlélők magukhoz tértek, a gyűrűkből egy összefüggő lánc lett. Aztán virágok, dísz tárgyak, stb. formájában keringtek a gyűrűk a levegőben, míg végül újból elfoglalták az asztalon előbbi helyüket, természetesen abban a masszív helyzetben, ahogy a mutatvány elején voltak. Ezek sajátosságosan preparált gyűrűk voltak, melyeknek titkát Bellachini egyedül a császárnak árulta el.

Sokat nevettek annak idején Bellachinának egy másik mutatványán. Egy jótékony előadáson kellett volna, hogy fellépjen, melynek a következő ötletes reklámot csinálta: Délelőtt elment a piacra sétálni és egyszerre csak megállt egy tojásárús asszony előtt. „Vajon frissek ezek a tojások?” — kérdezte a parasztiasszonytól. Az asszony természetesen, hogy vártig állította, hogy a lehető legfrissebb tojást árulja. Bellachini azonban mintha nem akarna neki hinni, feltörte a tojást és annak héjából egy vadonatúj huszmárkás aranyat vett ki. Az asszony elámult, szóhoz sem tudott jutni és Bellachini már a második tojást is feltörte és előhúzza a második aranyat is. Csakhamar aztán számos nézője akadt a szokatlan piaci mutatványnak. Bellachini ekkor megszólalt:

— A tojások megtelehnek nekem és megveszem az egész kosarat.

Az asszony azonban már nem akarta tojásait eladni és egymásután kezdte feltörni azokat — természetesen minden eredmény nélkül. Az arany csak nem akart előlenni.

— Látja jó asszony — mondotta ekkor Bellachini — azt is tanulni kell, hogy hogyan szedjünk tojásokból aranyat elő...

Majd pedig a nézőkhöz fordult:

— Ezt és még többeket láthatják Bellachini színházában ma este.

Az elkéseredett asszonynak oda adta a huszmárkás aranyat és odább állott.

Bellachini egy alkalommal egy osztrák gróf kastélyába volt meghívva vadászatra. A kastélyban ekkor több mint száz vendég volt elszállásolva. Bellachini mellett egy szép olasz grófnő hálószobája volt. A grófnő egyedül érkezett a vadászatra és férjét másnapra várta. Késő éjjel, amikor Bellachini fekszik szobájába, egyszerre a sötét folyosón egy női hang szólította meg. Csak-

hamar észrevette, hogy a szép grófnő áll mellette, meglehetősen lenge öltözetben.

— Segítsen — suttogta a grófnő — az urám megjött és már az ajtón kopog.

Bellachini rögtön átlátta a helyzet komolyságát. Mint valami varázsló, úgy tűntette el a lovagot és annak ruhadarabjait saját szobájába. Egyedül egy üveg likőr és két kis pohár maradt a szobában, mely a pár perc előtti tete-a-tete-ra emlékeztetett. Azonban amikor a gróf a szobában megjelent, ez is eltűnt. A szobában egy előírás szerint felöltözött szolga állott, aki egy tálcán a likőrt és a két poharat tartotta. Bellachini volt az.

FÓRUM

Igazságot a közmunkáknál!

Kaptuk a következő levelet:

Többször olvastunk arról, hogy Aradváros közmunkákkal akar segíteni a munkanélküliségben. Tessék csak jól megnézni szerkesztő ur, hogy a városnak ezzel a humánus intenciójával, hogy élnek vissza azok, akiknek kötelességük a rendeletet végrehajtani: Már az első pillanatban meg lehet állapítani, hogy ezen a téren is a nemzetiségi elv dominál, a kisebbség az kisebbség marad, de még a többségi munkások között is, nem éppen elfogadható szempontok szerint válogatnak. Jelenleg az a helyzet, hogy a tehetősebbek dolgoznak és a szegényebb polgár, akit a nyomoruság már az uccára kergetett, kénytelen továbbra is nélkülözni. A közmunkákat az adófizető polgárok keservesen kifizadt garasából végezteti a város és miután Aradon a magyarság is fizet adót, — még pedig nem kisebbségi mérték szerint — a munkanélküliek elvárhatnák a város vezetőségétől, hogy a kisebbség számarányának megfelelően foglalkoztassa a magyarokat a közmunkáknál. Tudjuk azt, hogy Lutai polgármester ur igazságszerető ember és reméljük, hogy oda fog csapni fenyítő ostorával, ahol erre szükség van. Talán így rend lesz. F. G. aradi polgár.

Az aradkörnyéki országutak állapota

Igen tisztelt szerkesztőség! Mint olyan ember, aki gyakran járja autóval az országutakat, engedjék meg, hogy az önök útján hívjam fel a hatóságok figyelmét azokra az állapotokra, amelyek az aradkörnyéki országutakon uralkodnak. Nem vagyok szakember, de amint minden laikus meg tud állapítani, hogy az utjavítások körül hibák vannak. Az utakat ugyanis nem eső után javítják és a köveket csak úgy odadobálják a gödrökbe, úgy hogy a közlekedő autók azt onnan egy-két nap alatt szertehagyják. Ha eső után történne az utjavítás és a köveket egy kis sárral kevernék, mindjárt tartósabb lenne az építmény és nem kellene minden három-négy napban újból visszarakni a köveket. Tisztelettel: egy autós.

Egy kíváncsi embert megvakított az éjszakai villamos-forrasztás ibolyántúli sugára

Bécsből jelentik: Az egyik lap érdekes esetet jelent a látóképesség hirtelen elvesztéséről, ami azáltal következett be, hogy az elkerítés és figyelmeztető-táblák ellenére, egy járókelő végignézte a villamosvasuti sínek autogénhegesztési munkálatait. A megvakulás az elektromos hegesztésnél fellépő ibolyántúli sugárak hatására történt, amelyek a védtelen szemre nagyon veszélyesek. A szerencsétlen embert azonnal kórházba szállították, ahol állapotja lassan javul.

BÉLYEGALBUMOT

kb. 50 féle árban és minőségben
eredeti kiadói áron szállítok.
 Schaubek, Schwaneburger, Ka-Be.
 Európa — Világ — Tengerentúl.
 A Gobát Magyar Speciális albumokból
 és kolléktákból 1981. jan. 3-ig 10% kedvezményes áron
 Kérjen árjegyzéket.
BATORI BÉLYEGHÁZ, a Gobát albumok kiadója
 Budaörs, Városház-utca 14.

Fényes sikerrel nyílt meg a kirakatverseny

Az Aradi Közlöny felhívása nagy tömegeket vonzott a korzóra — Séta a tündöklő kirakatok előtt — Az eredmény: minden várakozást felülmúl

Az Aradi Közlöny volt egyedül az, mely szombati számában általános feltűnést keltő beszámolóban tájékoztatta a közönséget az aradi kereskedelmi és iparkamara által rendezett kirakatversenyéről. Böven ismertettük az egyes kirakatokat, azok rendezését, felhívtuk a közönség figyelmét, hogy tekintse meg őket és most örömmel és büszkén állapítjuk meg, hogy az Aradi Közlöny beszámolójának, felhívásának köszönhető az, hogy a belváros uccáin ma este ezer és ezer ember tolongott a kirakatok előtt és hozzájárult ahhoz, hogy ilyen fényes sikerrel nyílt meg a kirakatverseny.

Az ünnepi díszítést öltött aradi uccák már este hat órától kezdve fővárosi képet mutatnak. A város fényárban uszott, az uccákon tömegestől tolongtak az emberek és ha valami idegen tévedt ide, az talán nem is hitte el, hogy ez az az Arad, melyről annyiszor megállapították, hogy nem fejlődik, hogy elmarad, hogy haladik. A gyermekektől kezdve, jóformán mindenki kint volt az uccán és nem egy helyen lehetett tartani attól, hogy a tömeg benyomja a kirakatokat.

Még a kevésbé forgalmas uccákon is tömegek álltak a kirakatok előtt. Így az Asztalos Sándor-uccában alig lehet FRISCH HERMANN füszerkereskedő kirakatához férni. A kirakat már a kora délutáni órákban készen várta a közönséget. A háttérben Románia térképe látható, melytől piros szálak vezetnek az egyes árucikkekhez, szemléltetve mutatva azt, hogy honnan származnak azok.

Rendkívüli ötletességgel van összeállítva WEISZ JENŐ péküzemének, tejszernakának és cukrászatának kirakata. Egyike a legszebb kirakatoknak, melyen látszik, hogy rendkívül nagy gondossággal és hozzáértéssel, időt és pénzt nem kímélve, állították össze. A kirakat egy villanyerőre berendezett miniatűr pékműhelyt ábrázol. A hegyujtott kemence előtt ott áll a pék, az egyik sarokban működik a vilány dagasztó-gép. Máshol a tésztát gyúriák és az egész a legélethűbben ábrázol egy működésben a munka lázában lévő pékműhelyt. Az üzlet előtt állandóan csoportosan áll a közönség.

Szeretném, ha ilyen harisnyáim lennének. — mondja egy kis leány — BÁRSONY ANDOR kötött-szövött- és harisnya-áruháza előtt. A fényesen kivilágított kirakatban egy Biedermeyer-baba vonja magára a szemlélők figyelmét.

A közeledő Mikulást juttatja eszünkbe FRIEDMANN S. JÓZSEF fekete-piros kirakata a Forray-uccában, míg a másik egy elegáns hölgyalakot mutat be.

Egy jegyespár áll az ARADI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK SZÖVETKEZETE előtt és vágyakozó szemmel nézi az ott kiállított modern hálószoba- és ebédlő-berendezést. Látni rajtuk, hogyha tőlük függne, ők rögtön bemennének az üzletbe és holnap talán már el is vinnék a butorokat.

A gyermekek öröme, a GRIVITA kirakata. A verseny egyik legötletesebb kirakata az, melyet a FISCHER MÖR üveg- és porcellán-áruház rendezett. A kirakat jórészt tapéta borítja és a kirakatot csak egyik tapétába vágott kulcslyukon át lehet látni. Az ötletes cég itt egy fürdőszobát rendezett be. A kádban pedig a verseny megkezdésekor egy eleven nő fürdött. Külön kell megemlíteni a másik kirakatról, amely gyönyörű porcellánjaival és vitrin-tárgyaival tűnt ki.

A FEHÉR KERESZT BÜFFETJE a legkötönyebb ételeket állította ki. A BIRKENHEUER-cég egyik kirakata egy csokoládé-üzletet ábrázolt. Itt érdemes megemlíteni, hogy a kirakatot a cég egyik tanulója, Csató Dezső rendezte, aki már most rendkívüli hozzáértést mutat. A csokoládé-üzletben meg lehet találni mindent, ami egy füszerüzletben kapható. A másik kirakat a LYA-cég gyártmányainak van szentelve. A cég legnagyobb Romániában a szakmában. Központja Nagyszébenben van és a regátban, Bucurestiben, Ploestiben, Craiován, Constantán, Galatiban vannak fiókjai, míg Erdélyben és a Bánságban a rayon-rendszer van bevezetve. A közkezdelt Lica-sajton kívül, az összes gyártmányai szerepeltek a kirakatban. Hatalmas ementhali-sajtók és a közismert liptóituro vonta magára a közönség figyelmét.

A Fő-téren a RADÓ GYULA-cég kirakataiban römiző hölgyek várták a nézőt. Különösen ki kell emelni a háttér, mely drága szőrmékből volt összeállítva. ELES LILY kirakataiban ki kell emelni a sok déli-gyümölcsöt és Gerbaud-gyártmányokat. CSÁSZÁR IMRE kirakata a legmodernebb író- és számoló-gépeket és a papírpár remekét mutatta be a közönségnek. A GELLER RÁDIÓ-CÉG a Telefunken-gyártmányokat mutatta be izléses összeállításban. A kirakat rendezője kiemelte ezzel a Telefunken-gyártmányok minden előnyét.

November vége felé járunk, mindjárt itt a december elseje, de az ember a tavaszra gondol akkor, amikor PAUZÁR SÁNDOR gyönyörűen berendezett, virágokkal teli kirakatai előtt megáll. A legszebb virágok izléses összeállításban vannak itt elhelyezve. A kirakat messzi benyulik az üzlethelyiségbe és majdnem elfoglalja azt. Pauzár Sándor kirakatainál — meg lehet állapítani — főleg a szerelmeseik tolongtak.

GOLDSTEIN LAJOS divatáruháza szellemen mutatja egy hál-terem félikertjét. Egy hölgy áll a kirakat középpontjában. A legdivatosabb színből összeállított ruhát viseli, körülötte pedig nagyon ötletesen van érzékelteve a hál-terem hangulata.

SZEGFÜ MIKSA írógép-szaküzletében egy javítás alatt lévő és egy teljesen új írógépet mutat be. A KLEMENS-CUKRÁSZDA kirakataiban egy hatalmas marcipán tortában gyönyörködött a közönség. A torta mellett egy csokoládé-ház áll, különböző cukorkákkal díszítve. A CITY-DROGUERIA az egyik kirakata a Baeder-gyártmányoknak szentelte, míg a másikban igen ötletesen vannak kiállítva a különböző parfümök. REINER GYÖRGY divatáruházának kirakataiban egy hölgy éppen hálba készül. HARTMANN KÁLMÁN ékszerüzletének rendkívül értékes kirakata egy egész vagyont képvisel. Külön kell itt megemlíteni a hatalmas ezüst-kancsókat, melyeknek művészi ötvözését gyönyörrel szemlélte a közönség. MENCZER OSZKÁR kirakata egy téli tájat ábrázol, igen szép beállításban. A WILD-BONBONNÉRIA saját készítményű, elismerten elsőrangú cukorkáival vesz részt a versenyen.

Egyike a legszebb kirakatoknak a LUSZTIG ÉS BERGER-CÉGÉ. Általános érdeklődést váltotta ki VOJTEK ÉS WEISZ modern stílusú lila-kirakata. KUN JÓZSEF kirakataiban általános tetszést aratott a kirakatot domináló korall-csoport. A GRÜNBERGER L. ÉS TÁRSA-cég tisztán belföldi áruból állította

Játékbabakocsi,
repülőgép (Mókkal hajtható), gyermekkocsi legolcsóbban
Gyermekkocsiüzem
Bulev. Regele Ferdinand 38.

össze kirakatait. SZABÓ ALBERT hatalmas kirakatait a disztíngválság és izlés jellemzi. A Rosenthal-porcellánok, kristály-tárgyak, a Standard rádiókészülékek, mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a közönség részéről teljes elismerést vívjának ki.

KUN ISTVÁN OPTICUM-üzlete már a Karácsonyi ajándékokat szervirozza. A CENTRAL HARISNYAHÁZ kirakatait az Adesgo gyártmányu, Alaco-harisnyákból állította össze, melyek tudvalevőleg Románia legelső ilyenmű gyára. Izlésesebbnél-izlésesebb harisnyák tarkítják a kirakatot, mely előtt már a kora délutáni óráktól kezdve, tolongott a közönség.

A RENAISSANCE DIVATÁRUHÁZ ötletesen mutatja be a régi és a mostani szövőipart. Az ELITE-DROGUERIA ökonomikusan használja ki a kicsi helyet: pazar buoiru varázsol a szemek elé. A GUTTMANN ÉS BERGER-cég kirakata főleg az urak figyelmét ragadta meg. Itt meg kell emlékeznünk arról a disztíngvált és finom izlésről, mellyel a cég a fekete-fehér kirakatot állította össze. RUTKAY ÉS BOTYE kirakata mindazt a néző elé tárja, amire egy uri hölgynek fehérnemű tekintetében szüksége van. SZENTGYÖRGYI EMIL kirakatait tisztán belföldi áruból állította össze. Rendkívül finom, izlés jellemzi ezeket a kirakatokat és különösen a velencei kirakat vált ki nagy hatást. Az APPONYI TESTVÉREK két kirakattal szerepelnek a versenyen. A cipő-kirakat csak belföldi árut mutat be, kitűnő összeállításban, izléses figurinnal díszítve. Ezenkívül kitűnő még az uridivat-kirakat. A STRASSER-divatáruház különböző selymekből állított össze egy csucsives templomot, mely karácsonyi hangulatot áraszt.

Az aradi kirakatverseny kimagasló sikerre kifejezésre juttatja a város kereskedőtársadalmának lendületes és invenciózus alkotóerejét. Az öröm elégtételével szegszhetjük le: a kiállítók kitéttek magukért! Már az első napon is intenzív forgalom indult meg az üzletekben és a vásárló közönség feléledt érdeklődése mutatja azt is, hogy mindenki megtalálja az izlésének legjobb megfelelő árucikkét az aradi piacon. A kiállításra került áruk minősége és változatossága, a karácsonyi vásár közeledtével, a külföldi vásárlások is szükségtelemné teszik, hiszen minden megtalálható itthon, ami csak szem-szájnak hasznos és kellemes.

SPORT KÖZLÖNY

O Vasas—Nemzeti eldöntetlen. Budapest-ről jelentik: Vasas—Nemzeti 0:0. Elsősztályu bajnoki mérkőzés. A ma lebonyolított küzdelem első félidőjében a Nemzeti volt fölényben, a Vasas csak ritkán jutott szóhoz. A második félidőben megváltozott a játék képe. A Vasas szinte kapujához szögezte ellenfelét. Az első negyedórán öt kornert és több gólhelyzetet ért el: de részben Gallina kitűnő védece, részben nagy szerencseje is, megakadályozta a gólszerzésben.

Értesítés!

RENAISSANCE PENSIO

Budapest, IV., Irányi-ucca 21.

ezt a közli, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel a különböző mértékű engedkelt árakból **10% ményt ad** Ezen áldozatkésztséggel úgy régi kedves vendégeinek, mint az újabb felirandulónak, csökkenteni kívánja budapesti tartózkodásuk költségeit, biztosítván egyúttal az eddigi előnyösen ismert elsőrendű ellátást és kiszolgálást.

Budapesten
a Belvárosban

szerezze be **férfikalap** szükségletét

Dörfler Agoston cégne

IV., Kossuth Lajos-ucca 3.

Kiváló minőség.

Jutányos árak.

Jó

Bundákat és Szőrmekönnyességeket

előnyös árban

Budapesten,

VI., Andrássy-ut 76. alatt

Andrássy Szőrmeszalóban

vásárolhat.

Vegyen cluji Mentősorsjegyet!

100 lejért 1 milliót nyerhet.
Huzás 1930 december 21. — Nyereményeket Banca Albina fizeti. — Hivatalos nyereményjegyzék lesz kinyomtatva.

Vidéki rendeléseket 117 lej előzetes beküldése ellenében Sorajegyiroda Cluj, Str. Memorandului 16. és Eckstein Tivadar Arad, Str. Ioan Weitzer 12. eszközölnék.

Érettségire,

magánvizsgákra előkészítőnek középiskolai tanárok.
Lakásaim:

Galgóczi

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.
Teljes ellátás.

Volt aradi huszártiszt lovasbravurja Amerikában

Ötven nemzet katonatisztjeinek torontói nehézkor akadályversenyében vitte el az első díjat

MALANOTTI LAJOS huszárezredes, volt aradi 3-as huszárlőhadnagy

Az utóbbi időben a lapok sokat foglalkoztak egy magyar huszárezredes és két főhadnagy tisztársának külföldi lovasbravurjával. Néhány hónappal ezelőtt Magyarország megívást kapott több amerikai tiszt lóversenyben való részvételre és illetékes szakkörök három huszártisztet találtak legalkalmasabbnak arra, hogy a magyar színeket a versenyeken képviseljék: **Malanotti Lajos** huszárezredes és **Schatrek**, valamint **Endrődy** főhadnagyokat.

Mind a három huszártiszt derekasan megállta helyét. Az első, azaz a csapatversenyen Magyarország hatalmas konkurenciában a harmadik helyen végzett és a három magyar versenyző közül is különösen kitűnt **Malanotti Lajos** huszárezredes. E sikerrel abszolút verseny után indultak a magyar lovasok a torontói téli vásár alkalmából rendezett nemzetközi katonatiszti díjugratás-versenyen, melynek feltételeit rendkívül súlyos körülmények között szabták meg. A versenyszabályok szerint ugyanis mindenkit, aki ugratás közben hibát követett el, azonnal ki kellett zárni a versenyből. Ilyen feltételek mellett csak a hi-

ponnt nélkül szereplő tiszték fejezhették be a versenyt és versenghettek az első helyért — ezért időeredményük alapján.

Ezt a rendkívül nehéz versenyt Malanotti Lajos huszárezredes, híres régi magyar urlovas nyerte meg öt ir lovastiszt előtt.

A startnál az Egyesült-Államokban rendezett nagy versenyek valamennyi résztvevője megjelent a pályán, illetve a díjkiosztásnál azon-

ban csak **Malanottit** és az öt ir tisztet ünnepezhette a közönség. A pompás német lovasok, akik minden eddigi versenyben az élen voltak, az Egyesült-Államok tisztjei és a legjobbjai svéd lovasok valamennyien a vert mezőnyben végeztek. A versenyben ötvenen indultak. Olyan társaság volt együtt, amelynek nagyrészt nyugodtan be lehet sorozni a világ legjobb lovasainak sorába. **Malanotti ezredes Eber Amáliának** Amerikába kivitt *Ibolyája* nyergében érte el a pompás eredményt.

A huszárezredes sikere aradi vonatkozásban különösen értékes, mert **Malanotti Lajos a béke éveiben mint 3-as huszárlőhadnagy Aradon szolgált**. Már akkor is feltűnt merészségével, ügyességével és páratlan lovasbravurjával.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Délkelet-Európa krízisének oka: a súlyos adó és a lehetetlen politika az angol gazdasági körök véleménye szerint — **A New Statesman megállapítja, hogy Romániának és Jugoszláviának kétszer annyi tábornoka van, mint Franciaországnak**

Londonból jelentik: A New Statesman „Csőd a Balkánon” címen délkelet-Európa mezőgazdasági válságáról számol be. Azt írja, hogy a krízist nem is annyira a mezőgazdaság, mint inkább a lehetetlen politika okozta. Betetőzi a lehetetlen helyzetet a súlyos adóterh. Romániának és Jugoszláviának kétszer annyi tábornoka van, mint Franciaországnak.

Románia a Fekete-tengeren flottát épít, míg Jugoszláviában a kormány azt sem tudja, hogy mennyi az adóssága. A külföldi kölcsön nem mozdítja elő a gazdasági élet föllendülését, mert a pénz nyomtalanul eltűnik, mint a szitában a víz. Józan eszű emberék pénzügyi ellenőrzés után fohászkodnak, de eddig erről szó sem esett.

Kegyetlen gyilkosság Berlinben

Berlinből jelentik: Berlinben ma délelőtt kegyetlen gyilkosságot fedeztek fel. Matschke Ella 67 éves asszonyt, akinek a Prenzlauerallee sarkán kis cukorkaüzlete volt, a bolt mögött lévő lakásán meggyilkolva találták. Az asszonynak kezét a gyilkosok összekötötték, arcát kendővel leborították. Megállapítást nyert, hogy a gyilkosságot még az éjszaka követték el. A rendőrség főnöke, a gyilkossági ügyek vezetője és az e csoportba tartozó rendőrtisztek azonnal a tett színhelyére siettek és a nyomozást bevezették.

SZERKESZTŐI ÜZENET

F. T. Világos. Megkaptuk tartalmas kéziratait és amint láthattuk, fel is használtuk adatait. Küldeményeit, híryje el, mindenkor szívesen látjuk, mint ahogyan szívesen látunk minden híggadt, tárgyvilágos cikket, melyet hozzánk olvasóink és barátaink beküldenek, ha azokban a köz érdeke és nem egyéni akciók jutnak kifejezésre. Keressen fel továbbra is bizalommal, mindig szívesen fogadjuk. De ha arra tart igényt, hogy nevével jelzett cikkeit teljes terjedelmükben hozzuk, fordítson rájuk több gondosságot és főleg ne küldjön kétoldalas kéziratot. A papírnak csak egyik felére írunk: nyomdai munkánkat könnyítik meg ezzel külső munkatársaink is.

Régi olófitető. Forduljon kérésével a budapesti Színházi Élet szerkesztőségéhez, amely megadja a kért címet, sőt — azt hisszük — hogy módjában áll megszerezni a kért fényképet is.

P. I. Arad 2823. A világháború tulajdonképeni befejezése akkor volt, amikor a versaillesi és trianoni békeszerződéseket megkötötték, tehát 1919-ben. Tisza István grófot viszont 1918-ban a forradalom kitörésekor gyilkolták meg.

Vendégfős. A törvény szerint nők nem kaphatnak italmérési engedélyt, de akiknek régebről van, azok zavartalanul vezethetik.

Önkéntes. Ha lemond az önkéntességi jogról, nem élvezheti annak előnyeit.

Kíváncsi. A férfi eljárása nagyon is kifogásolható. Az ilyen esetekben a férfi előzékenységéből és udvariasságból maga váltja meg a jegyeket és a társaságon mulik, hogy visszatérítse neki a jegyek árát, vagy sem.

Elkészett a kormány most készülő gabonarendelete
A kenyér megdrágul, de a parasztság nem látja hasznát

Bucurestiből jelentik: Hetek óta folynak a tárgyalások a kormány által kiküldött bizottság kebelében, hogy megoldják a belső agrárválságot és hogy a magyar példa szerint felemeljék a buza árát. A tárgyalások befejeződtek és a napokban már a parlament előtt lesz az erre vonatkozó javaslat, amely a lisztilletéket kivételével akarja a kérdést megoldani. A lisztilletéket a kormány vagononként 20.000, kilónként 2 lejre tervezi és az ebből befolyó összeget a gazdáknak juttatja. Az új illeték életbeléptetése után a buza ára a jelenlegi 300 lejről 446—456 lejre fog emelkedni. A lisztilletéket főként a városi lakosság fogja megfizetni s bizonyos, hogy a kenyér ára az új törvény után mintegy 3 lejjel drágul kilogrammonként. A városi lakosság — elsősorban a munkásság — tehát súlyosan ráfizet a reformra, amely annál kevésbé érheti el célját, legalább ebben az évben, mert elkészült. A parasztság nagy tömegei ugyanis buza-készleteik legnagyobb részét már eladták és így nem fogják élvezhetni a román boletta előnyeit.

Oroszországban nem szolgáltatják be az előírt gabonamennyiséget

Moszkvából jelentik: A mezőgazdasági időszak befejeztével most készült el az idei mezőgazdasági kampányról szóló kimutatás. Eszerint egyes vidékeken a termelt gabonamennyiség túllhaladta a programba vett mennyiséget, más helyeken azonban 75 százalékát sem szolgáltatják be az előírt mennyiségnek. Észak-Kaukázusban csak a szovjet-gazdaságok szolgáltatják be az előírt mennyiség 96 százalékát, a kollektív-gazdaságok csak 74 százalékot, a magángazdaságok pedig 61 százalékot szolgáltatnak be az előírt mennyiségből. A Volga-környéki mezőgazdák átlag 80 százalékot szolgáltatnak be a közraktárakba.

— A kereskedők mai nagygyűlése délelőtt 11 órakor kezdődik a Kereskedelmi Kamara nagytermében. Arra Arad minden kereskedőjét, tehát a Kereskedelmi Testület és a Kiskereskedők Szindikátusának a tagjait ismételtén is meghívja a vezetőség. A gyűlés főtárgya az üzletberek leszállítása után elkezdődő általános árleszállítási mozgalom. Ez az ügy nemcsak helyi jellegű és súlyához mért keretekben kerül megvitatásra, hogy a határozat alapját képezze az országos rendezésnek. További tárgya a gyűlésnek a kereskedő jóléti intézmények országos megszervezése, amely a szövetség temesvári kongresszusán december 14-én kerül döntésre és végül egy hivatali helyiség és gyűlésterem kibérlése a Kereskedelmi Testület s egyéb aradi kereskedelmi szervezetek részére. A nagyfontosságú gyűlésre kereskedő tagtársaink teljes számu megjelenését kérem. Domán Sándor, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke.

— Arad-Brádi Ipari Részvénytársaság. Meghívó. Mithogy az alapszabályokban kikötött részvénytársaság hiánya folytán, a folyó hó 24-ikére összehívott rendkívüli közgyűlést (lásd Memorul Oficial 1930. nov. 14-iki, 249. számát) megtartani nem lehetett, a t. részvényes urak tudomására hozzuk, hogy a közgyűlés az alapszabályok 17. paragrafusában értelmében f. évi december hó 9-ikére délután 3 órára halasztott, ugyancsak a társaságnak Aradon, Bulevardul Regele Ferdinand 4. szám alatt lévő székházában, amikor a rendkívüli közgyűlés meg lesz tartva, ugyanazon nappal, tekintet nélkül a jelenlévő részvényesek és meghatalmazottak számára, avagy a képviselt tőke nagyságára. Az igazgatótanács.

— A Pesti Tüzsdé 24 oldalas e heti száma 4 oldal képek mellékletet is közöl. Személyes információk számolnak be Bethlen István gróf Németországban folytatott gazdasági tárgyalásairól, a Vásárpénztárról, a Hazai Közlöny r. t.-ről, a Hungária Bankról, a Finnet Rias rendkívüli közgyűléséről, a HÉV megvásárlásáról, Paupera Ferencről, a Philips Rádió r. t.-ről, stb. Nyilatkoznak a lapban: dr. Eber Antal, Dekány István, dr. Dános Árpád, Lewin Miksa, dr. Schiller Ottó és mások.

A
Kis

HA

ma

„S C
melynek
permet

„D

„E
Gyü

Tech-
ni D.

knies

'63.

An

retta.

zi szí-

ti szá-

ás Jäger

id 29.

metikai

Tech-
ni D.

baló-
épe

anu

Karácsonyra fényképet Fessler - „OLGA“ foto-szalón,

Bul. Reg. Maria 20.

Allanlóan nyitva vasár- és ünnepnapokon és jól fűtött műterem

Legszébb és legolcsóbb művészi képeket készít az újonnan átalakított pompás rendezésű legmodernebb ujtásokkal felszerelt

Dura-elemek a legjobb Varga és Rosenfeldnél a Központi szálló
bak. Engros és detail mellett.

ALKALMI HÁZVÉTELEK!

Központ legibb környékén emeletes bérház parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 14% hozammal 2.000.000. Central-mozi közelében emeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, jó hozammal, 1.500.000. Volt Deák F.-u. közelében 10 bérlemény, 2 és 3 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 16% hozam, 1.250.000. Ugyanott 8 lakásos, részben parkettás, fürdőszobás, 120.000 jövedelem, 625.000. Volt Boros Béni-tér közelében 3x3 szobás, fürdőszobás 575.000. Volt Kossuth-u. táján adómentes új, 3 szobás, fürdőszobás, alapincézve, kerttel 420.000. Erzsébet-mozi közelében új, adómentes, 2x2 és 2x1 szoba-konyhas lakással, istálló, dísznőel, nagy telek 320.000. Olajgyár táján adómentes, 3 szoba mellékhelyiségekkel és gazdasági épületekkel, szép szőlős kerttel 220.000. Belvárosban 4x1 szoba-konyha 120.000. Neuman-gyár táján adómentes, üzletes sarokház vendéglői és kávéházi berendezéssel áron alul, 270.000. Megbizott: HATSCHKEK, Str. Mărășești (Kossuth-utca) 58-60., földszint 4. 4697

Jelszó nélkül! a legújabb divatu férfi szövetek (nem parti áru) legnagyobb választékban
MARINKAS és CZEGKA Arad, Piata Avram Iancu 21. - Gyűződjön meg saját érdekében vételkötelezettség nélkül.

Ön még nem tudja? Hogy nincs már 120 lejese „Liptói-turó“, mert az

„AROMAT“ tejtermékek speciális üzletben 90 lei kg. kicsinyben,

ahol kapható sok más bel- és külföldi hírneves csemegés SAJT „dumpling“ árkában. 100 lejen felüli vásárlásnál ingyen adunk drb csemegésajtot. Kérem saját érdekében fentiekről meggyőződni.
„AROMAT“ volt Asztalos Sándor-utca 3. sz.

Rossz elemek! Rossz villanyégők! becsoréllése ujakra „MOTORICA“-nál v. Asztalos Sándor-utca 12.

KIADO négy illetve háromszobás modern, fürdőszobás, erkélyes I. emeleti lakás, teljesen újonnan kifestve, 30.000 lei évi bérért. Strada P. Curcanui (Lövész-u.) 28. sz. alatt. 4717

Legszébben ténylez, mos és vasal
Battinger Teréz
gőzmozdója Arad, v. Batthyány-u. 35. az udvarban. 175

Kiadó nagy raktárhelyiség irodával stb. Hagenmacher házában Str. Muresanu 5-7. (volt Nádor-utca) Bővebbet: Schreyer sűr-raktárban, Str. Meșianu (Föray-u.) 15. sz. - Telefon 358. szám. 4701

AMI A HÖLGYEKET ÉRDEKELI Szépen, jól és olcsón ültözkehdhet, ha felkoreai az olcsóságáért elismert **OCSKAYE divatruházást,** Str. Metlanu (Föray-u.) 7. Több száz méter prima tenis-flanell 78 cm. széles á 28. - Lei körül eladársz. - Tekintse meg kirakataimat. - Figyelje olcsó áraimat!

Nagy famegtakarítás szabadalmazott ZSIGUCZI-féle kályhánál. A fűtőtechnika csodája! Számos olcsó levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtekintés a készítőknél: Üzletében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27 (Boros Béni tér)

Két és háromszobás fürdőszobás lakás újonnan festve, azonnal kiadó. Ugyanott KÉT KISEBB MANGÁNHÁZ gyermekkórház közelében 2-2 lakással, kedvező áron eladó. Értekezni Str. Ghiba Birta 40. volt Variassy J.-u.

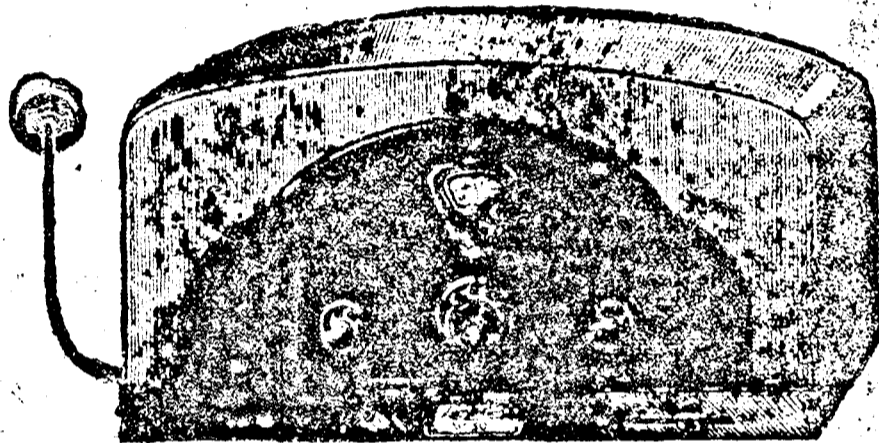
Olcsó tűzifa száraz parkettahulladék, fűrészpör még rövid ideig kapható
Aradi Faipari R. T. Curtici-utl fűrésztelepén TELEFON 187.

Ecetes ugorka darabzámra minden mennyiségben kapható az Aradi Ma.konzervgyárban, volt keményítőgyár.

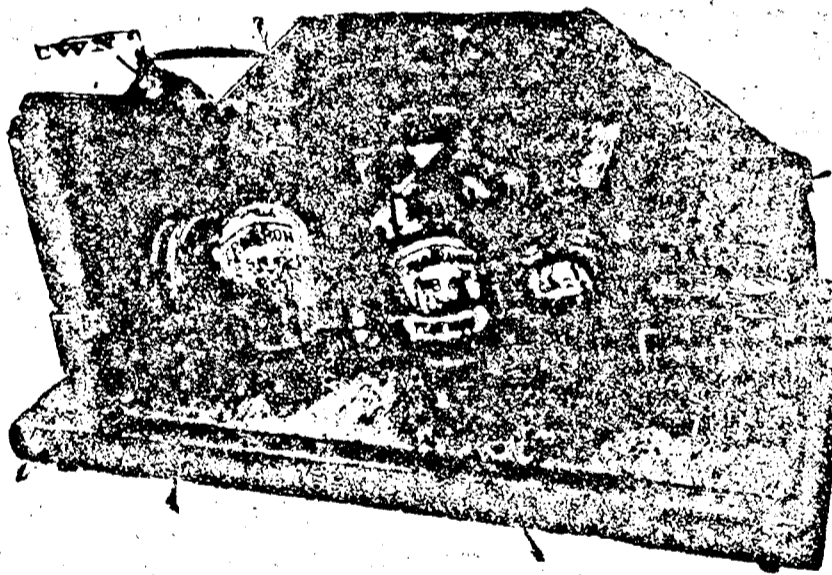
AZ ÜZLET nevű lapnak Romániába való bevitelét és terjesztését a bucaresti román kir. külügyminiszterium 58.201-1929. szám alatt megengedte. - A lap előfizetési díja, román előfizetők részére is,
egy évre 20 pengő
félévre 10 pengő
negyedévre 5 pengő
Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 29.

Világsláger! 1931! Rádió
Lumophon

TRIOIRON
csövekre behangolva.

Csövekkel Lei 9.000 reklám áron! Ezen összegért Ön más hasonló teljesítményű hálózati készüléket sehol nem vásárolhat. Accumulator, batteria söt magas antenna nélkül működik.

Magas-frekvenciájú kinyitólétrésű csővel. Háromrácós végerősítéssel, kétoldali egyenirányítással. Antennatekerccsel, a hangerő emelésére. Kiváló teljesítményű hálózati résszel és nagyértékű alacsonyfrekvenciájú transzformátorral, 185 Voltos feszültségre is kapható.

Követelje rádiókereskedőjétől ezen szenzációs gép bemutatását.

Hosszulejárata hitelt nyújtunk. Viszonteladókát kiszolgál!

Trio-Tron

erdélyi vezérképviselője: **Hirschmann Károly, Arad, Str. Gh. Lazar 17.**

Terézia Felter kozmetikai intézete. Arcmaszaga, rádiumos és szén-savas kezeléssel olcsó bértőlben. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása, arcmasszázs stb. Szereket eladása. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Paraffin pakolás, elsőröndű fogyasztó tea.

Színházi, estélyi ruhákat fest, vegyileg tisztít KNAPP gőz- és villanyerőre berendezései vállalat v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

Mélyen leszállított árak! **A legújabb női és leányka télikabátokban, továbbá minden minőségű szőrmebundákban** Mélyen leszállított árak!
Kérem a címre figyeljen! **IULIU PLESZ GYULA** cégnél **Arad,** **Kérem a címre figyeljen!**
 a színház hátsó bejáratával szemben. A CONSUM R. T. könyvelvel készpénz áron lehet vásárolni.

Vizumát pontosan és előnyösen **Arad leg- régibb vizumirodája** **Sándor Ferenc-cég** intézi.

Apró hirdetések

LEVELEZÉS.

VIATALEMBER, fiatal csinos leány ismeretséget keres. Leveleket "Piros róza" jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérem. 4712

ALKALMAZÁS.

GOUVERNANTE zur Weiterbildung erwachsenen Mädchen in Deutsch, Französisch, Englisch gesucht. Amalie v. Domahidy, Domanești, Jud. Salaj. 180

A BUTENI (jud. Arad) róm. kath. hitközség, egy, lehetőleg nyugdíjas kántortanítót keres, aki a hitközségnél egyelőre a kántori teendők ellátását végezné. Fizetés havi 2000 Lei, természetbeni lakás és kert, évi 7 métermázsas buza és 7 métermázsas tengeri. Az állás azonnal elfoglalandó. Jelentkezhetni a hitközségi előjáróságnál, Kuresics plébános. 4680

BEJÁRÓ takarítóné reggeli órákra azonnal felvétetik. Cim: Dr. Mandel, volt Simonyi-u. 13. Uránia-ucca. Jelentkezés Hétfőtől 10-12-ig. 4719

JOBBS csak önállóan írtó minden felvétetik, volt Deák Ferenc-u. 19. I. em. 4722

LAKÁS.

ÖTSZOBÁS modern lakás Str. Cloșca (Szt. László-u.) 12. II. em. május 1-re kiadó. 4700

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KERESSEK garzonlakásnak egy vagy két butorozatlan szobát fűtőszobával. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába. 4718

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Arztales Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS konyha lakás István kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 900

FÜRŐSZOBÁS 2 szobás uccai lakás december 15-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4704

URINÓ kiadna uccai szobát, fűtőszoba használati urináknak. Esetleg teljes ellátás nyarant. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4703

ELSŐ emeleten 4 szobás erkélyes lakás, fűtőszobával minden mellékfelszereléssel február elsőjére kiadó. Strada Bucur 19.

KÉT szoba, konyha december hó 1-től kiadó. volt Erzsébet-körút 82. földsz. 4721

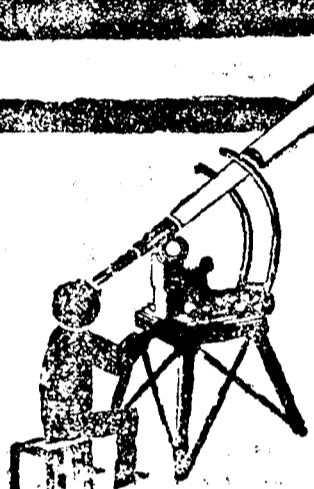
KERESÜNK központban forgalmas helyen 6 szobás, előszobás lakást december hó 15-ére. Ajánlatokat két sziveségből Kneffel szénuzet. 4721

ÜZLETEK.

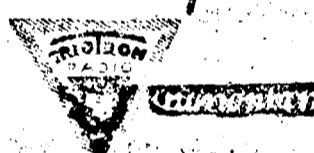
BULV. REGINA MARIA 8. számú házban egy irodának, műhelynek, vagy raktárnak alkalmas udvari helyiség, azonnal kiadó. 4663

Előre is meg kell mondani, hogy a rádió nélküli világosodás... nem lehet...

*Ex a hál világ a nár...
 díszes egyen a...
 és Lumophon.
 Lumophon rádió minőség,
 lámpa nélkül!*

Követelje rádiokereskedőjétől fenti két gyártmány bemutatását
 Vizonteladókát kiszolgál!

erdélyi vezér-képviselő: **Hirschmann Károly** Arad, Str. Gheorghie Lazar 17

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmestés és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

OKTATÁS.

ANGOLT, franciát, németet olcsón tanítok, órák növendék lakásán is adok. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4698

IRÓGÉP- és gyorsírási tanfolyamra alkalmas beiratkozás CSASZAR irógépvállalatnál, Str. Bratiabu 2. Telefon 3-93.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

PÉNZSEKRÉNY 2-es számú, 5500 lejért részletfizetésre is kiadó. Megtekinthető Wucherich, Str. Horia (Széchenyi-ucca) No. 3. 4714

NAGYBARKÁJU rövidPERZSABUNDA azonnali megvételre keresek. SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia 1, Neuman-palota.

ZONGORA és harmonium olcsón kapható volt Kasza-u 21. 4539

VALÓDI perzsaszőnyeg 20m² eladó. Megtekinthető v. Erzsébet-körút 66, földsz. ajtó 2. 4702

GYERMEKROCSI kitűnő állapotban, jutányosan eladó. volt Magyar-ucca 22. 4708

FELHIVOM a n. é. közönség figyelmét **dusan fölszerelt** bizományi raktárra, hol előre is előnyösen beszerezheti **karácsonyi ajándéktárgyait.** Rendkívül sok dísz tárgy, festmények, ezüst evőeszközök, ezüst tárgyak, perzsaszőnyegek, szőrmebundák, hintaszék, antik butorok, gyermekjátékok, villanylámpák, órák, vitrinek stb. SALGÓNE, bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

ELADÓ ebédlő, fehér leányszoba, con-solttükör, velencei szék és asztal, márványoszlop, festmények, szekrények, lámpák és függönyök. Str. Bucur 19.

BUTOR mélyen leszállított áron volt Petőfi-u. 9-11. 4626

KERSEK régi, nemes magyar és más régi festők műveit, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, gyárt és perzsaszőnyegeket, különböző műtárgyakat stb. SALGÓNE, Str. Horia 1. Neuman-palota.

BIEDERMAYER hálószoba, antik szekrények, szublók, vitrinek, rádiószekrények, zongorák, ebédlők, hálók, festmények, valódi szőnyegek, ezüstök, dísz tárgyak, állólámpák, kézimunkák eladók. „Ars” bizományi üzlet, Str. Eminescu, Ortutay-palota.

Legolcsóbb tűzifa
 Ölla Lei 760.-
 100 kgr. fűrészelve „ 72.-
 alkalmi áron kapható:

AUFRICHT-fatelep
 Gyermekkorházzal szemben. Autóbuszmezőfő.

Elsőrandü egyéves mangolica tenyészkatok kaphatók Csermeni gazdaságomban.

Holländer Miksa
 Arad, Str. Cloșca 7. 4699

INGATLAN.

ARAD, Str. Sava Raicu 153. számú három egyszobás-konyhás lakásból álló ház nagy telekkel iparvállalat, fakereskedésre is alkalmas, olcsón eladó. Felvilágosítást ad Carpanu gabonakereskedő, Caransebes. 4698

VOLT Vagóni-ucca 33. sz. új ház sürgösen eladó. 4709

HA PÉNZÉT JÖVEDELMEZŐVÉ AKARJA TENNI, FIKTESSE INGATLANBA. Belváros értékes uccájában szép villa 4 parkettás szobás, fűtőszobás, elfoglalható lakással, külön épület 3 lakással, kerítél 800.000 lejért. Főtérhez egészen közel magasföldszintes ház 5 lakással, részben parkettás, fűtőszobás, 3 szobával, esslingeni rollós ablakokkal 775.000 lejért. Piac térhez egészen közel két uccára nyíló magasföldszintes ház 11 lakással, 110.000 lej évi jövedelemmel 675.000 lejért. A város legszébb körútján 6 lakásos emeletes ház parkettás, fűtőszobás lakásokkal, 300.000 lei évi jövedelemmel, előnyös áron. Magasföldszintes ház nagy pincével, kerttel, 1x3, 1x2 és 1x1 szobás lakással, 30 vagonra raktárral, 550.000 lejért. Belváros központján földszintes ház 11 lakással, nagy telekkel, 600.000 lejért. Piac térhez közel kisebb jó magánház 3 szobás lakással, 150.000 lejért. Ezeket kívül a város összes uccájában bér-, magán- és kertesházak olcsó áron eladók. HAÁSZ ALBERT-Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

BUCARESTI megbízások csakis **Kunstler** vizum és utazási iroda
 egmegbízhatóbb és közlismert pontosságu **ELINTÉZŐMELEYE** ARAD, Bul. Regina Maria 24. sz.

Platina, brilliáns ékszerek, ezüst dísz tárgyak és órák nagy választékban **Hartmann Kálmán** ékszerész nél
 Arad, Minorita-palota.